

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
KLİNİK PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI

**KARANLIK ÜÇLÜ KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ İLE DUYGU
DÜZENLEME BECERİSİNİN YETERSİZLİK DUYGUSU ve
ROMANTİK KISKANÇLIK DÜZEYİNİ YORDAYICI ETKİSİ**

Yüksek Lisans Tezi

MERVE ÖZAL

Lefkoşa

Mayıs, 2023

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
KLİNİK PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI

**KARANLIK ÜÇLÜ KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ ile DUYGU
DÜZENLEME BECERİSİNİN YETERSİZLİK DUYGUSU ve
ROMANTİK KISKANÇLIK DÜZEYİNİ YORDAYICI ETKİSİ**

Yüksek Lisans Tezi

MERVE ÖZAL

Danışman:

Dr. Bingül SUBAŞI

Lefkoşa

Mayıs, 2023

Onay

Merve Özal tarafından hazırlanan “ **Karanlık Üçlü Kişilik Özellikleri ile Duygu Düzenleme Becerisinin Yetersizlik Duygusu ve Romantik Kıskançlık Düzeyini Yordayıcı Etkisi**” başlıklı tez, kapsam ve nitelik açısından kalite standartlarına uygunluğu ile ilgili Klinik Psikoloji Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak 06/06/2023 tarihinde kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri	Adı – Soyadı	İmza
Jüri Başkanı:	Dr. Fahriye Balkır
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Ece Müezzın
Danışman:	Dr. Bingül Subaşı

Anabilim Dalı Başkanı Onayı

06/06/2023
.....
Doç. Dr. Meryem Karaaziz
Anabilim Dalı Başkanı

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Onayı

..... 20...
Prof. Dr. Kemal Hüsnü Can Başer
Enstitü Müdürü

Etik İkelere Uygunluk Beyanı

Bu tezin içinde sunduğum verileri, bilgileri ve belgeleri akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi; tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce, sonuç ve bilgilere bilimsel etik kurallar gereği olarak eksiksiz şekilde uygun atıf yaptığımı ve kaynak göstererek belirttiğimi beyan ederim.

Merve ÖZAL

19/03/2023

Teşekkür

Bu tezin hazırlanmasında desteklerini esirgemeyen, yol gösterici bir biçimde deneyimlerini paylaşan ve her aşamada yardımcı olan tez danışmanım ve kıymetli hocam Dr. Bingül Subaşı'na teşekkür ederim.

Merve Özal

ÖZ
Karanlık Üçlü Kişilik Özellikleri ile Duygu Düzenleme Becerisinin Yetersizlik Duygusu ve Romantik Kıskançlık Düzeyini Yordayıcı Etkisi

Özal Merve

Yüksek lisans, Klinik Psikoloji Bilim Dalı

Mayıs, 2023, 102 Sayfa

Bu araştırmanın amacı karanlık üçlü kişilik özellikleri ile duygu düzenleme becerisinin yetersizlik duygusu ve romantik kıskançlık düzeyini yordayıcı etkisinin incelemektir. Bu çalışmada karanlık üçlü kişilik özellikleri ile duygu düzenleme becerisinin yetersizlik duygusu ve romantik kıskançlık düzeyini yordayıcı etkisini incelemek amacıyla ilişkisel model kullanılmıştır.

Bu araştırmanın evrenini 2023’de Türkiye’de yaşayan 18 yaş ve üzerindeki romantik ilişkisi olan yetişkin bireyler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini Türkiye’de yaşayan 18 yaş ve üzeri romantik ilişkisi olan kişilerden amaçsal örnekleme yöntemiyle belirlenen 411 kişidir. Araştırmaya katılan katılımcılar gönüllülük esasına dayalı olarak katılım sağlamışlardır.

Karanlık üçlü kişilik özellikleri ve Duygu düzenleme becerisinin yetersizlik düzeyini yordayıcı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Makyavelizmin yetersizlik duygusunun anlamlı yordayıcısı olduğunu göstermektedir. Narsisizmin yetersizlik duygusunun anlamlı yordayıcısı olduğu tespit edilmiştir. Psikopatinin yetersizlik duygusunun anlamlı yordayıcısı olduğu bulunmuştur. Kendini suçlamanın yetersizlik duygusunun anlamlı yordayıcısı olduğu tespit edilmiştir. Düşünceye odaklanmanın yetersizlik duygusunun anlamlı yordayıcısı olduğu bulunmuştur. Pozitif tekrar odaklanmanın yetersizlik duygusunun anlamlı yordayıcısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yıkımın yetersizlik duygusunun anlamlı yordayıcısı olduğu bulunmuştur.

Karanlık üçlü kişilik özellikleri ve Duygu düzenleme becerisinin romantik kıskançlık düzeyini yordayıcısı olduğu gözlemlenmiştir. Düşünceye odaklanmanın romantik kıskançlığın anlamlı yordayıcısı olduğu tespit edilmiştir. Pozitif tekrar odaklanmanın romantik kıskançlığın anlamlı yordayıcısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Plana tekrar odaklanmanın romantik kıskançlığın anlamlı yordayıcısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Karanlık üçlü kişilik özellikleri, duygu düzenleme becerisi, yetersizlik, romantik kıskançlık

ABSTRACT

The Predictive Effect of Dark Triple Personality Traits and Emotion Regulation Skills on the Level of Inadequacy and Romantic Jealousy

Özal Merve

MSc, Clinical Psychology Department of

May, 2023, 102 Page

The purpose of this study is to examine the predictive effects of dark triad personality traits and emotion regulation skills on the level of inadequacy and romantic jealousy. A correctional model was employed to investigate the predictive effects of the dark triad personality traits and emotion regulation skills on feelings of inadequacy and levels of romantic jealousy. The population of this research consists of aged 18 and above who are currently in romantic relationships and residing in Turkey. The sample of the study is 411 individuals selected through purposive sampling method from the population of adults with romantic relationships in Turkey. The participants of the study voluntarily took part in the research.

It has been found that the dark triad personality traits and emotional regulation skills are predictors of feelings of inadequacy. Specifically, machiavellianism has been shown to be a significant predictor of feelings of the inadequacy. Similarly, Narcissism has been identified as a meaningful predictor of inadequacy. Psychopathy has been found to be a significant predictor of feeling of inadequacy. Self-blame has been determined to be a meaningful predictor of feeling of inadequacy. Thought focus has been found to be a significant predictors of feelings of inadequacy. Positive refocusing has been concluded to be a meaningful predictor of feelings of inadequacy. Destruction has been found to be a significant predictor of feeling of inadequacy. Furthermore, the dark triad personality traits and emotion regulation skills have been observed to be a predictors of romantic jealousy. Thought focus has been identified as a significant predictor of romantic jealousy. Similarly, positive refocusing has been found to be a meaningful predictor of romantic jealousy. Plan refocusing has been concluded to be a significant predictor of romantic jealousy.

Keywords: Dark triad personality traits, emotion regulation ability, inadequacy, romantic jealousy

İçindekiler

Onay.....	Error! Bookmark not defined.
Etik İkelere Uygunluk Beyanı	ii
Teşekkür.....	iii
ÖZ.....	iv
ABSTRACT.....	v
Tablolar Listesi	ix
Kısaltmalar.....	x

BÖLÜM I

Giriş	1
Problem Durumu	2
Araştırmanın Amacı	3
Araştırmanın Önemi	3
Sınırlılıklar.....	4
Tanımlar	4

BÖLÜM II

Kavramsal Temeller ve İlgili Araştırmalar	6
Karanlık Üçlü Kişilik Özellikleri.....	6
Makyavelizm	6
Narsisizm.....	7
Psikopati	9

Duygu Düzenleme Becerisi	9
Duygu Düzenleme Yöntemleri	11
Duygu Düzenleme Becerisinin Gelişimsel Süreci	12
Yetersizlik Duygusu	13
Romantik Kıskançlık	17
Romantik Kıskançlığın Oluşum Nedenleri	18
Romantik Kıskançlığın Etkileri	20

BÖLÜM III

YÖNTEM	24
Araştırmanın Modeli	24
Evren ve �rnekleme	24
Veri Toplama Araçları	26
Sosyodemografik Bilgi Formu	26
Karanlık �çl� Kişilik �zellikleri �lçeği	26
Bilişsel Duygu Düzenleme �lçeği	26
Yetersizlik Duygusu �lçeği	27
Romantik Kıskançlık �lçeği	27
Verilerin Analizi ve Yorumlanması	28
Çalışmanın Planı	29

BÖLÜM IV

Bulgular ve Yorumlar	31
----------------------------	----

BÖLÜM V

TARTIŞMA	46
----------------	----

BÖLÜM VI

SONUÇ VE ÖNERİLER	59
Sonuç	59

Öneriler	60
Klinisyenlere Yönelik Öneriler.....	60
Araştırmacılara Yönelik Öneriler	61
Kaynakça	62
EKLER.....	77
Ek 1: Aydınlatılmış Onam Formu.....	77
Ek 2: Sosyodemografik Bilgi Formu	78
Ek 3: Karanlık Üçlü Kişilik Özellikleri Ölçeği.....	79
Ek 4: Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği	80
Ek 5: Yetersizlik Duygusu Ölçeği	81
Ek 6: Romantik Kıskançlık Ölçeği	82
Ek 7: Ölçek İzinleri.....	83

Tablolar Listesi

Tablo 1: Demografik Değişkenlerin Sıklık Dağılımının İncelenmesi	25
Tablo 2: Normallik Testi.....	29
Tablo 3: Ölçeklerin İç Tutarlılık Katsayılarının İncelenmesi	29
Tablo 4: Karanlık üçlü kişilik özellikleri, Duygu düzenleme becerisi, Yetersizlik duygusu ve Romantik Kıskançlığın Ortalama, Standart Sapma, Minimum ve Maximum Değerlerinin İncelenmesi.....	31
Tablo 5: Karanlık üçlü kişilik özellikleri, Duygu düzenleme becerisi ve Yetersizlik duygusu ve romantik kıskançlığın cinsiyete göre farklılaşması	32
Tablo 6: Karanlık üçlü kişilik özellikleri, Duygu düzenleme becerisi, Yetersizlik ve Romantik kıskançlığın Kiminle yaşadığına Göre Farklılaşması.....	33
Tablo 7: Karanlık üçlü kişilik özellikleri, Duygu düzenleme becerisi, Yetersizlik duygusu ve Romantik Kıskançlığın Eğitim Durumuna Göre Farklılaşması.....	34
Tablo 8: Karanlık üçlü kişilik özellikleri ile Yetersizlik duygusunun İlişkisinin İncelenmesi	35
Tablo 9: Karanlık üçlü kişilik özellikleri ile romantik kıskançlık arasındaki ilişkinin incelenmesi.....	37
Tablo 10: Yetersizlik duygusu ile Duygu Düzenleme Becerileri Alt Boyutlarının İlişkisinin İncelenmesi	38
Tablo 11: Yetersizlik duygusu ile romantik kıskançlık arasındaki ilişkinin incelenmesi.....	41
Tablo 12: Karanlık üçlü kişilik özellikleri ve Duygu düzenleme becerisi yetersizlik duygusunun yordayıcı etkisi.....	43
Tablo 13: Karanlık üçlü kişilik özellikleri ve Duygu düzenleme becerisi romantik kıskançlık düzeyini yordayıcı etkisi	45

Kısaltmalar

APA	: Amerikan Psikiyatri Birliği
BDDÖ	:Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği
DSM-V	: Psikiyatrik Bozukluklar Tanı Ölçütleri Başvuru El Kitabı
KÜKÖÖ	:Karanlık Üçlü Kişilik Ölçeği
RKÖ	:Romantik Kıskançlık Ölçeği
SPSS	: Sosyal Bilimler İçin İstatistik Paketi
Vd.	: ve diğerleri
YÖ	:Yetersizlik Ölçeği

BÖLÜM I

Giriş

Karanlık üçlü kişilik özellikleri, üç kişilik değişkeni olarak ele alınmaktadır. Bunlar narsisizm, Makyavelizm ile psikopatidir. Bu üçlü kişiliğin bir arada değerlendirilmesinin pek çok sebebi olmakla birlikte manipülatif ve tepkisel davranışlar barındırmaları bakımından bir arada ele alınmaktadır (Özsoy ve Ardıç, 2017). Bireylerin bu üçlü kişilikten herhangi birine sahip olmaları halinde sosyal ve klinik anlamda pek çok problemle karşılaşabileceği öngörülmektedir (Mengüloğlu, 2020).

Duygu düzenleme becerisi, bireyin hedeflediği durumlara ulaşabilmek için hissettiği duygularının yoğunluğu ve süresini içsel ve dışsal olarak kontrol altında tutabilmesini ve değerlendirebilmesini ifade etmektedir (Yaman, 2018). Bireyin duygu düzenleme becerisini geliştirebildiği ölçüde sağlıklı ilişkiler kurabileceği düşünülmektedir. Duygularının farkında olan, kabul eden ve davranışlarını uygun bir biçimde gerçekleştirebilen bireyin duygu düzenleme becerilerinin yüksek olacağı kanısına varılmaktadır (Atalar ve Atalay, 2018).

Yetersizlik duygusu, her bireyde belirli bir düzeyde olması sağlıklı görülen ancak belirli sınırların aşılması halinde bireyin yaşantısını zorlaştırabilen bir duygudur (Çimşir ve Akdoğan, 2019). Başarısızlık ve duygu duyugudurum bozukluklarıyla bir arada görülebilen yetersizlik duygusu bireyin pek çok olumsuzlukla karşılaşabilmesine sebebiyet verebilmektedir. Bunun sonucunda kendine olan güven azalmakta ve zorluklarla baş edebilme becerisinde azalma görülebilmektedir. Bireyin kendisine dair bu olumsuzlukların sonunda sosyal ilişkilerinde de bozulmalar görülebilmektedir (Kılıç ve Öksüz, 2020).

Romantik kıskançlık düzeyi, bireyin yaşamakta olduğu ilişkide olası tehlikeli ve kayba sebep olabileceği düşünülen durumlara karşı verilen kıskanma tepkisi olarak görülmektedir (Sümer, 2017). Kıskançlığın meydana gelmesi olası tehlike ihtimalleriyle entegre olarak görülmektedir. Bahse konu tehlike gerçeği yansıtan bir durum olabileceği gibi bireyin kişisel kaygısından da kaynaklanabilmektedir (Güldür, 2020). Bu araştırma ile karanlık üçlü kişilik özellikleri ile duygu düzenleme

becerisinin yetersizlik duygusu ve romantik kıskançlık düzeyini yordayıcı etkisi incelenmektedir.

Problem Durumu

Narsisizm, Makyavelizm ve Psikopati, bireylerin davranışlarını etkileyen, çevrelerinde olumsuz bir izlenim bırakmalarına sebebiyet veren bozukluklardır (Özsoy ve Ardıç, 2017). Bireylerin karanlık üçlü kişilik özelliklerinden herhangi birine sahip olmaları halinde ilişkilerinde problemler yaşayabilecekleri düşünülmektedir. Narsisizm, temelinde yetersizlik duygusuyla ilişkilendirilmektedir (Arslan, 2021). Bireylerin kendilerini yetersiz hissetmeleri, büyülenmeci tutumları olması sonucunda narsisizm ile bağlantı kurulabilmektedir. Duygu düzenleme becerisi, amaçlanan durumlara erişebilmek için hissettiği duygularının yoğunluğu ve zamanını içsel ve dışsal olarak kontrol altında tutma becerisi olarak ifade edilmektedir(Yaman, 2018). Birey, kontrol altında tutabildiği ölçüde duygularını düzenleyebilmektedir. Duygu düzenleme becerisinin düşük olması bireyin yaşantısında yetersizlik, ve romantik kıskançlık gibi duygularla baş edememesine sebep olabileceği düşünülmektedir. Bu doğrultuda karanlık üçlü kişilik özellikleri ve duygu düzenleme becerisinin, yetersizlik duygusu ile ilişkili olabileceği öngörülmektedir. Bireylerin kişilik özellikleri, romantik kıskançlık duygusuna etki edebilmektedir (Sümer, 2017). Romantik kıskançlık, bireyin içinde olduğu ilişkide olası tehlikeli ve kayba sebep olabileceği düşünülen durumlara karşı verilen kıskanma tepkisi olarak görülmektedir (Sümer, 2017). Birey içinde bulunduğu ilişkide, kıskançlık gösterebilmekte, kıskançlık tetikleyicilerinden etkilenme düzeyi duygu düzenleme becerisi ve karanlık üçlü kişilik özelliklerine bağlı olarak değişim gösterebilmektedir. Bireyin kıskançlıkla baş edebilmesi, karanlık üçlü kişilik özelliklerinin varlığı halinde değişim gösterebileceği öngörülmektedir. Duygu düzenleme becerisi yüksek olan bir bireyin kıskançlıkla baş etmesi ve kıskançlık tetikleyicilerinden daha az etkilenmesi olası sonuçlar olarak öngörülmektedir. Duygu düzenleme becerisinin yetersizlik duygusunu ve romantik kıskançlığı yordayacağı düşünülmektedir. Bu doğrultuda çalışmanın problem cümlesi karanlık üçlü kişilik özellikleri ile duygu düzenleme becerisinin yetersizlik duygusu ve romantik kıskançlık düzeyini yordayıcı etkisi olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışma, karanlık üçlü kişilik özellikleri ile duygu düzenleme becerisinin yetersizlik duygusu ve romantik kıskançlık düzeyini yordayıcı etkisini incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu temel amaç doğrultusunda aşağıda yer alan soru araştırılacaktır.

- 1) Karanlık üçlü kişilik özellikleri, duygu düzenleme becerisi, yetersizlik duygusu ve romantik kıskançlık düzeyinin dağılımı nasıldır?
- 2) Katılımcıların karanlık üçlü kişilik özellikleri, duygu düzenleme becerileri, yetersizlik duygusu ve romantik kıskançlık, sosyodemografik özelliklere göre farklılaşmakta mıdır?
- 3) Katılımcıların karanlık üçlü kişilik özellikleri ve yetersizlik duyguları arasında bir ilişki mevcut mudur?
- 4) Katılımcıların karanlık üçlü kişilik özellikleri ile romantik kıskançlıkları arasında ilişki var mıdır?
- 5) Katılımcıların duygu düzenleme becerileri ve yetersizlik duyguları arasında ilişki var mıdır?
- 6) Katılımcıların duygu düzenleme becerisi ile romantik kıskançlıkları arasında ilişki var mıdır?
- 7) Katılımcıların Karanlık üçlü kişilik özellikleri ile duygu düzenleme becerileri yetersizlik duygusu ve romantik kıskançlık düzeylerini yordamakta mıdır?

Araştırmanın Önemi

Karanlık üçlü kişilik özellikleri ile duygu düzenleme becerisinin yetersizlik duygusu ve romantik kıskançlık düzeyini yordayıcı etkisinin araştırılması alanyazına katkı sağlanması açısından önem arz etmektedir. Karanlık üçlü kişilik özellikleri bireyin yaşantısını etkilediği gibi ilişkilerini de etkilemektedir. Duygu düzenleme becerisi ve yetersizlik duygusu bireyin romantik ilişkisiyle ve karanlık üçlü kişilik özellikleriyle ilişkili görülmektedir. Literatürde benzer değişkenlerle çalışmalar olmasına rağmen bu kadar kapsamlı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu konuda literatürde araştırmanın bulunmayışı sebebiyle katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Yetersizlik duygusu, bireylerde belirli bir düzeyin üzerinde olduğunda hayatında problemler yaşamasına sebebiyet verebilmektedir (Çimşir ve Akdoğan, 2019). Duygu düzenleme becerisi, bireyin günlük yaşantısındaki zorlukların hafiflemesine yardımcı rol oynayan bir beceridir. Bireyin duygularını düzenleme becerisi yükseldikçe problemlerle baş edebilme imkanı artmaktadır (Atalar ve Atalay, 2018). Romantik kıskançlık, bireyin ilişkisinde problemlerin yaşamasına, ikili ilişkilerini idame ettirmekte zorlukların çıkmasına neden olmaktadır (Güldür, 2020). Makyavelizm, narsisizm ve psikopati bireylerin, belirli davranışlarında artışlar görülmesine sebep olarak olumsuz davranış eğilimini artırmaktadır. İlişkilerinde problemlerin oluşumuna sebebiyet verebilmektedir (Mengüloğlu, 2020). Alanyazında bu araştırmanın konusuna dair çalışmalar bulunamamış olup bu konuda araştırma yapmayı planlayan bireylere katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Sınırlılıklar

Araştırma, 18 yaşın üzerindeki yetişkinlerle ve romantik ilişkisi olan bireylerle gerçekleştirildiğinden romantik ilişkisi olan yetişkin örneklemiyle sınırlıdır. Örneklem grubu 2023 yılında Türkiye’de yaşayan 18 yaşın üzerindeki romantik ilişkisi olan 411 kişiyle sınırlıdır. Araştırma internet platformunda hazırlanan formlar ile yapıldığından internete erişimi olan bireyler ile sınırlıdır. Uygulanan formlara yanıt verilmesi bakımından okuma yazması olan bireyler ile sınırlıdır.

Araştırmaya katılmayı onaylayan bireyler ile sınırlıdır. Araştırmada yer alan demografik bilgilere ve ölçeklere yanıt veren bireylerle sınırlıdır. Araştırmada uygulanan sosyodemografik bilgi formu, karanlık üçlü kişilik özellikleri ölçeği, duygu düzenleme becerisi ölçeği, romantik kıskançlık düzeyi ölçeği ve yetersizlik duygusu ölçeği ile sınırlıdır.

Tanımlar

Karanlık Üçlü Kişilik Özellikleri: Bireylerin, narsisizm, psikopati veya makyavelizmden birine sahip olması olarak tanımlanmaktadır (Furnham vd., 2003).

Duygu düzenleme becerisi: Bireyin kendi duygularını belirli bir düzeyde tutabilme yeteneğinin seviyesidir (Gross ve Thompson, 2007).

Romantik Kiskanlık Düzeyi: bireyin ilişki yaşadığı kiŐiyi kaybetme tehdidi altında duyduğu duygunun düzeyidir (Güldür, 2020).

Yetersizlik Duygusu: Bireyin kendini belirli konularda temel yetkinlik düzeyinde hissedememesidir (imŐir ve Akdoğan, 2019).

BÖLÜM II Kavramsal Temeller ve İlgili Araştırmalar

Karanlık Üçlü Kişilik Özellikleri

Paulhus ve Williams (2002) tarafından ileri sürülmüş olan teorinin sonunda ortaya çıkmıştır. Bu üçlü kişilik özellikleri, Makyavelizm, narsisizm ve psikopati olarak ifade edilmiştir. Makyavelizm, narsisizm ve psikopatinin belli ortak özellikleri ve farklı özellikleri bulunmaktadır. Bu ortak özellikler manipülasyon ve tepkisellik olarak belirlenmektedir.

Manipülasyon ve tepkisellik toplumsal olarak kabul görmeyen ve bireyin ve çevresindeki kişilerin ilişkilerinde olumsuzluklara sebebiyet veren olgulardır (Furnham vd., 2013). Klinik değerlendirmelere göre, büyüklenmecî davranışlar, manipülasyona eğilimli davranışlar ve tepkisellik bireyin karanlık üçlü kişilik özelliklerinden birine yatkınlığını gösterebilmektedir (Furnham vd., 2013).

Makyavelizm

Makyavelizm, adını 1469 yılında dünyaya gelmiş ve Rönesans sürecinde önemli bir rolü olan Machiavelli'den almaktadır. Machiavelli'nin yazmış olduğu prens isimli kitapta, devlet yöneticilerine çeşitli tavsiyeler verilmektedir (Kesgin, 2015). Bu tavsiyelere göre, iktidarların elde ettikleri gücü sürdürebilmek ve bırakmamak adına bütün yollara başvurabileceği, ahlaki ve etik ilkeleri ihlal edebileceği ifade edilmektedir (O'boyle vd., 2012).

Hedefe giden yollarda toplumun benimsemeyeceği davranışların bile görülebileceği ele alınmıştır. Hedef olarak belirlenen durumlara ulaşabilmek için, hileli davranışların, yalan söylemenin uygun görülebildiği dile getirilmiştir. Makyavelizm ile Machiavelli'nin kitabında ele alınan bu durumun yalnızca devlet yöneticilerine ait olmasının ötesine geçilerek tüm bireylerin bu davranışları sergileyebileceği ifade edilmiştir (Özsoy ve Ardıç, 2017).

Christie ve Geis (1970), tarafından ileri sürülmüş olan makyavelizme göre, bireyler hedeflerine ulaşabilmek için bütün yolları uygun görerek toplum tarafından kabul görüp görmemeyi göz ardı etmektedir (Özsoy ve Ardıç, 2017). Buna göre

bireyler makyavelizmde yalnızca hileli yollarda kendilerini başarıya ulaştırması gayesinde değildir. Bununla birlikte diğer bireylerin başarısızlığa ulaşması için de çaba sarf etmektedir (Wilson vd., 1996).

Makyavelizme göre bireyler, kendileri dışındaki kişileri kandırabileceğini düşünerek hedeflerine ulaşmak amacıyla diğer kişileri araç görmektedir. Manipülasyon ile kendisi dışındaki bireyleri kandırma yoluna gidebilmektedir (McIlwain, 2003). Sosyal görünen makyavelist kişiler aslında kuşkucu, ilgisiz ve uzak yapıdaki bireylerdir (Boozer, 2004).

Makyavelizme göre bireylerin kuşkucu yapısı, diğer bireyleri de kendileri gibi görmeleri ve benzer yapıda olduklarını düşünmelerinden kaynaklanmaktadır. Gerçekleştirmiş oldukları davranışları diğer bireylerin de benzer koşullarda gerçekleştireceklerini düşünmektedir (Jones ve Paulhus, 2011). Toplum tarafından konulmuş olan kurallara ve etik ilkelere bağlılıkları bulunmayan makyavelist bireylerin, gerçekleştirmiş oldukları olumsuz davranışlardan dolayı suçluluk duygusuna sahip olmadıkları görülmektedir (Saltoğlu ve Irak, 2020).

Makyavelistler, sosyal ortamlarda karşılaştıkları bireyler için kendileri gibi olumsuz davranışlar sergilediklerini düşündüklerinden sosyal ilişkiler geliştirmekte problemler yaşamaktadır (Berezkei, 2018). Makyavelizmde yer alan özelliklerin kişilerde görüldüğü ancak bu özelliklerin yoğunluğu Makyavelizmde belirleyici olduğu bilinmektedir (Özsoy ve Ardıç, 2017).

Narsisizm

Bireyin kendisine olan aşırı beğenisinin meydana getirdiği kibir ve bencil yaklaşımların baskın olduğu narsisizm köken olarak yunan mitolojisinde yer almaktadır. Buna göre, Narkissos'un, suda yer alan yansımasını beğenmesiyle ismini aldığı ileri sürülen narsisizm, bireyin kendine olan beğenisinin aşırı olması ve bu durumun ilişkilerini olumsuz etkilemesiyle entegre görülmektedir (Karaaziz ve Erdem-Atak, 2013).

Narcissus like kelimesinden türediği ileri sürülen narsisizmde bireyin, kendine yönelik değerlendirmelerinin fiziksel, duygusal ve düşünce boyutunda beğeni içerdiği ve bu durumun aşırılığa ulaştığı görülmektedir (Grenyer, 2013). Freud'a göre narsisizm, bireyin kendine yönelmiş olduğu libidinal enerjidir.

Bireyin kendine yönelmiş olduğu bu enerji, sağlıklı gelişim için bir aşama olarak görülmüştür. Bireyin çocukluk dönemlerinde diğerlerine yönelmediği libidinal enerjiyi kendisine yönelmesi sonucunda birincil narsisizm meydana gelmektedir. İkincil narsisizm ise kendisi dışındakilere yöneltilen enerjinin karşılığında olumsuz duygu ve durumlarla karşılaşan bireyin enerjisini kendisine yönelmesi sonucunda görülmektedir (Geçtan, 2010).

Horney'e göre, bireyin herkes tarafından kabul gören özellikleri yerine kendisinde olmadığı görülmesine rağmen varmış gibi gösterdiği özelliklerine göre narsisizm tanısı alınabilmektedir. Horney ve Freud narsisizmin doğuştan gelmesi yönünden ayrılmaktadır. Horney, çocukluk döneminde istek ve ihtiyaçları karşılanmayan, anne ve babaları tarafından yeterli sevgiyi alamamış çocukların benliklerini bu yönde geliştirerek sevgi kazanmaya çalıştıklarını ileri sürmektedir. Narsisizm ilerleyen dönemlerde çocukluk döneminde kazanılmamış olan sevgi ve ilginin diğer kişiler tarafından gösterilmesi için bireyin farkında olmaksızın geliştirdiği davranışlarından oluşmaktadır (Konrath, 2007).

Kernberg(1975) tarafından gerçekleştirilen çalışmalarda narsisizm borderline kişilik bozukluğunun bir alt grubu olarak ele alınmıştır(Karaaziz ve Erdem-Atak, 2013). Buna göre bireyler kendilerinde aslında var olmayan özellikler var gibi gösterdiğinden işlevsel olmayan ve sağlıksız ilişkiler kurmaktadır. Anneden beklediği ölçüde ilgi ve sevgi görememiş çocukların bir savunma sistemiyle ilerleyen yaşlarında kendini beğenen tavırlara büründüğü ileri sürülmüştür (Campbell, 1999).

Narsisizmde bireylerin, büyülenmeci tavırlar içinde olduğu, beğenilme kaygısı içinde oldukları, empati duygularının gelişmemiş ve diğerlerine karşı kıskanç bir tutum içinde davranışlara yöneldikleri görülmektedir (APA, 2013).

İlginin kendisinde olmasını isteme, diğerlerinin problemlerini hafife alma, eleştiri kabul etmeme gibi özellikler bulunmaktadır. Narsisistik kişilik özelliklerinin her bireyde belirli ölçülerde gözlemlenmesi normal olarak tanımlanmakta olup aşırılığı ve belirtilerin bir arada varlığı tanı konulması için gerekli hususlardandır (Saltoğlu ve Irak, 2020).

Psikopati

Ruh manasındaki psyke ve ıstırap manasındaki pathos kelimelerinden türetilen psikopati, Makyavelizm ve narsisizmle birlikte karanlık üçlü kişilik özellikleri içinde değerlendirilmektedir (Çelgin, 2011). Philippe Pinel tarafından tanımlanan psikopati, sanrıları olmayan mani dönemi şeklinde ifade edilmiştir (Horley, 2014). Çocukluk yaşlarındaki acımasız dürtüsel davranışların psikopatların gerçekleştirmiş olduğu saldırgan ve acımasız davranışlarla benzerlik gösterdiği gözlemlenmiştir (Dinitz, 1986). Alay edici, uzun ilişkilerden kaçan, küçümseyici davranışlar görülebilmektedir (Gürkan vd., 2019).

Psikopatlar da diğer kişiler gibi gerçekleştirdikleri davranışların sonuçlarını öngörebilmektedir (Henriques, 2009). Buna rağmen farklılığın bu davranışların sonuçlarını göze alma noktasında gerçekleştiği görülmektedir (Buzina, 2012). Vicdan duygularının olmayışı, yaptıkları eylemlerin neticelerinden ötürü utanç duymamaları, zeka seviyelerinin yüksek olması, diğerlerinin güvenini sağlayamama, bağlılık geliştirmeme, dürüst davranışlar sergilememe, intihar eğilimi, gerçeği yansıtmayan bir cazibenin varlığı ve samimiyetsizlik psikopatinin belirtilerindedir (Henriques, 2009). Psikopat bireylerin, kendi istekleri ve çıkarları doğrultusunda diğerlerini hiçe saydıkları bencil davranışlar sergiledikleri ve antisosyal davranışlara yöneldikleri görülmektedir (Oğuz, 2009). Suç işleme eğilimine yatkınlık tanının varlığı için önemli bir husus olarak değerlendirilmektedir (Salvador vd., 2017).

Duygu Düzenleme Becerisi

Duygu, bireylerin içerisinde buldukları olaylara karşı oluşturdukları doğal tepkiler olarak tanımlanmaktadır. Duygular, bireylerin hayatlarını idame ettirebilmeleri için önemli bir yere sahiptir. Duyguların ortaya çıkması bireyin istek ve amaçları ile doğrudan ilişkilidir (Gross ve Thompson, 2007). Duygular ortamın

şartlarına uygun olarak ortaya çıkmak zorundadır aksi takdirde bireylerin yaşantısında olumsuz etkiler yaratabilmektedir (Özkılıç, 2021). Duygular insanların diğerleri ile olan ilişkilerini devam ettirebilmelerine ve yaşadıkları ortama uyum sağlama sürecine yardımcı olmaktadır. (Southam-Gerow, 2014).

Duygular insan hayatında olumlu ve olumsuz olacak şekilde iki değişi biçimde meydana gelmektedir. Olumlu duyguları devam ettirme ve olumsuz duyguları engelleme becerisi duygu düzenleme becerisi olarak tanımlanmaktadır (Bozkurt Yükü, 2017). Thompson (1994) tarafından duygu düzenleme becerisi ise; bireylerin belirli olaylar karşısında hissetmiş oldukları duyguların farkında olabildikleri, duyguları kontrol edebildikleri, istenmeyen duyguları değiştirebildikleri ve çevresindeki bireylere hissedilen bu duyguları doğru bir şekilde aktarabildikleri süreç olarak tanımlanmaktadır (Bozkurt Yükü, 2017).

İnsanlar doğdukları andan itibaren çevresinde olup biten her olay için farklı duygular hissederler. İnsanların çevresiyle olan iletişiminin temelinde duygular yer almaktadır. Hissedilen duyguları kontrol etme mekanizması olan duygu düzenleme becerileri ise yaşamın ilk yıllarından itibaren sağlıklı gelişmesi gereken bir süreçtir. Duygu düzenleme becerileri gelişmeyen bireyler yaşantılarında davranışsal olarak belli problemlerle karşı karşıya kalmaktadırlar (Eisenberg ve Fabes, 1992).

Duygu düzenleme becerisi doğuştan kazanılan bir yetenek değildir çevrenin etkisiyle öğrenilen bir süreçtir (Dodge ve Garber,1991). Dolayısıyla bireylerde, duygu düzenleme becerilerinin sağlıklı bir şekilde gelişebilmesi için donanımlı bir çevreye ihtiyaç vardır (Vardi ve Demiriz, 2021).

Bireyin çevresindeki kişilerin bilgi seviyelerinde artış ve gelişmişlik seviyeleri duygu düzenleme becerisinin gelişimine katkı sağlayabilmektedir. Duygu düzenleme becerileri içsel ve dışsal olmak üzere iki süreçten oluşmaktadır. Bu süreçler duyguların kontrol edilebilmesinde, düzenlenmesinde, istedik duyguları devam ettirmede ve istedik olmayan duyguları ise engellemede önemli bir yere sahiptir. İçsel süreçler kişinin duygularının kontrol etme gücünün kendi elinde olduğu süreç iken dışsal

süreçler ise kişinin duygularını düzenleme konusunda diğer insanlardan yardım aldığı süreçtir. (Thompson, 1994).

Duygu Düzenleme Yöntemleri

Duygu düzenleme yöntemleri, bireyin davranışlarını yönlendirebilmesi açısından önemli görülmektedir. Birden fazla duygu düzenleme yöntemi bulunmaktadır (Dereboy vd., 2018). Duygular öncül ve tepkil odaklı olmak üzere iki kategoride üretilmektedir. Öncül duygu düzenleme yöntemine göre, bireyin yaşanan olay sonucunda gerçekleştireceği davranış meydana gelmeden duygu düzenleme gerçekleştirilmelidir. Tepkil duygu düzenleme yönteminde ise yaşanan olay sonucunda bireyin meydana getirdiği davranışın ardından düzenleme gerçekleştirilmelidir (Vatan, 2020).

Bireylerin duygu düzenleme yöntemleri temelde beşe ayrılmaktadır. Durum belirleme, düzenleme, bilişsel değişiklik, dikkat değiştirme ve tepki düzenleme duygu düzenleme yöntemleri olarak değerlendirilmektedir (Dereboy vd., 2008). Durum belirleme duygu düzenleme yönteminde, birey o duyguyu oluşturabilecek, mekanlardan, etkinliklerden ve kişilerden kaçınmaktadır. Bireyin kaçınma davranışını gerçekleştirmesi için önceki deneyimlerine dayanması gerekmektedir. Bu sebeple ilk kez gireceği ortamlar ve karşılaşacağı kişiler bakımından bu yöntemin uygulanabilirliği bulunmamaktadır (Bilgiz ve Peker, 2018).

Durum düzenleme yönteminde, birey, hissedeceğini öngördüğü duygunun ortaya çıkmasını önlemek için durumu düzenleme yoluna gitmektedir (Çelik ve Kocabıyık, 2014). Bilişsel değişiklik yöntemiyle birey odak noktasında olan husustan başka bir noktaya odaklanmaktadır (Dereboy vd., 2008).

Zihninde yer alan düşüncelerin değişimi yoluna gidilerek duygu düzenlenmektedir. Dikkatin değiştirilmesi yönteminde, birey o esnada dikkatini verdiği kişi, ortam veya durumlardan uzaklaşarak başka bir noktaya odaklayarak duyguyu düzenlemektedir (Dereboy vd., 2008).

Tepki düzenleme yöntemi bireyin, kişi, mekan veya duruma karşı hissettiği duygunun meydana gelmesinden sonra verilen tepkinin düzenlemesidir. Birey yaşanan olayın ardından hissettiği duygunun sonucu olarak meydana gelen tepkiyi kontrol etme yöntemini uygulamaktadır. Birey, yaşadığı olayın duygularında uyandırdığı şiddete, geçmiş deneyimlerine ve duygu düzenleyebilme becerisine göre davranışlar meydana getirmektedir (Bilgiz ve Peker, 2018).

Duygu Düzenleme Becerisinin Gelişimsel Süreci

Duygu düzenleme becerisi bireyin çocukluk yıllarında gelişmeye başlamaktadır. Çocuklar yaşamlarının ilk dönemlerinde eğitimlerini anneleri ve babaları tarafından almaktadırlar (Çelik ve Kocabıyık, 2014). Duygu düzenleme becerisinin de kazanılmasında en etkili faktörlerden birisi aile ortamıdır. Ebeveynler ve çocuklar arasındaki ilişki biçimi duygu düzenleme becerisinin gelişmesinde önemli bir yere sahiptir (Koçyiğit vd., 2015).

Duygu düzenleme becerilerinde ebeveyn etkisi yetişkinlik dönemiyle birlikte önemini yitirmeye başlamaktadır (Vatan, 2020). Eğitim hayatıyla birlikte sosyal yaşam alanı genişlemekte ve arkadaş ortamlarında görülen duygu düzenleme becerilerinin etkisi görülmektedir. Ergenlik döneminin başlamasıyla birlikte ailelerin çocuklar üzerindeki etkisi az olsa bile çocuklar anne babalarının yardımına ihtiyaç duymaktadırlar.

Sonuç olarak çocukların büyümesiyle birlikte duygu düzenlemenin dışsal süreci yerini içsel süreçlere bırakmaktadır (Vatan, 2020). Dolayısıyla ebeveynlerin çocuklar üzerindeki duygu düzenleme becerisine dair kontrol mekanizması yetişkinliğe geçildiğinde ters orantılı olarak görülmektedir (Atalar ve Atalay, 2018).

Çocukların yaşamın ilk yıllarında ebeveynleri tarafından olumsuz duygularla baş etme konusunda yetersiz eğitime maruz kalmaları, ilerleyen yıllarda bazı problemlerle karşılaşmalarına neden olabilmektedir (Atalar ve Atalay, 2018). Çocuklar aile ortamında ebeveynlerini gözlemleyerek, onları model alarak duygu düzenleme becerilerini geliştirebilmektedir. Ebeveynleri olumsuz veya olumlu duygularla karşılaştıklarında nasıl davranıyorsa çocuklarda da ebeveyne yakın duygu düzenleme yöntemi görülebilmektedir (Koçyiğit vd., 2015).

Duygu düzenleme becerisinin bireyin gelişimine olumlu katkı sağlayacak biçimde oluşabilmesi ebeveynlerin duygularını tanıyabilmesine, duygularıyla uyumlu şekilde tepkiler verebilmesine ve duygularını net bir şekilde yansıtabilmesine bağlı olarak değişim göstermektedir (Bilgiz ve Peker, 2018). Ebeveynlerinden olumlu gözlem yapan çocuklar duygularını tanıyabilmekte, duygularıyla uyumlu tepkiler sergileyebilmekte ve iletişim kurdukları bireylere duygularını yansıtabilmektedirler (Morris vd., 2007).

Ebeveynlerin çocuklara karşı uyguladıkları davranış biçimlerinin farklılığı çocuklarda çeşitli duygu düzenleme becerilerinin oluşmasında etkili olmaktadır (Aka, 2011). Ebeveynlerin çocuklara karşı yakın ve içten davranması, çocuklarının duygu düzenleme becerilerinin gelişimine katkı sağlamaktadır (Koçyiğit vd., 2015).

Ebeveynlerin çocukların duygularını önemsemesi, yanında olmaları ve çocukları desteklemeleri çocukların olumsuz duygularla baş edebilmelerinde önemli bir yere sahiptir (Denham, 1998). Ebeveynleri tarafından aşırı koruyucu ve kontrolcü davranışlara maruz kalan çocukların ise duygu düzenlemede sorun yaşadıkları görülmektedir (Morris vd., 2007).

Yetersizlik Duygusu

Yetersizlik duygusu bireylerin olumsuz duygulara kapılarak yaşamlarında kendilerini eksik ve yetersiz hissetmeleri olarak tanımlanmaktadır. Janet ise yetersizlik duygusunu bireylerin kendi davranışlarından memnun olmama durumu olarak tanımlamaktadır. Yetersizlik duygusuna sahip olan bireyler yaşantılarında kendilerini diğer bireylerden eksik ve yetersiz olarak görmektedirler. Diğer bireylerin duygu ve düşüncelerinden olması gerekenden daha fazla etkilenmektedirler (Demir, 2017).

Brachelf (2013) diğer kuramcılarının aksine yetersizlik duygusunun bireyler için yararlı olduğu görüşünü savunmaktadır. Gelişim evresinde çocuklar yeni bilgiler öğrenmek için çevresindeki diğer insanları model alır ve onları taklit eder. Bu süreçte çevrenin çocuğa karşı yanlış tutumları ve hataları karşısında eleştirel bakış açıları

çocuklar üzerinde yetersizlik duygusunun oluşmasına neden olmaktadır (Aydın, 2018).

Adler (2012) göre de yetersizlik duygusunun oluşmasında ebeveynlerin çocuklara karşı tutumları önemli bir rol oynamaktadır. Çocukların davranışlarına karşı yıkıcı eleştirileri, çocukların duygularını görmezden gelmeleri, çocukları başarıları karşısında takdir etmemeleri, hatalarını yüzlerine vurmaları yetersizlik duygularının oluşmasına neden olmaktadır (Aydın, 2018).

Yetersizlik duygusu kişinin amaçlarına ulaşmasında hem kişinin inancını artırıcı bir şekilde olumlu etki yaratabilirken, hem de kişide umutsuzluğa sebep olacak olumsuz bir etki yaratabilmektedir (Fırat ve Güngör,2021). Corey' e (2008) göre bütün bireyler yetersizlik duygusu hissetmektedir.

Hissedilen bu duygu bireyler için yetersizlik olarak algılansa da işin özünde bireyde yaratıcılık duygusunun oluşmasına katkı sağlamaktadır. Gereğinden fazla yetersizlik duygusu içerisinde olan kişiler; öfke, çaresizlik, mutsuzluk, kendine düşen sorumlulukları yerine getirememe ve kendini geliştirememe gibi pek çok problemlerle karşı karşıya kalmaktadırlar (Ceyhan ve Akdoğan, 2014).

Adler'e göre bireyler yetersizlik duygusu içerisinde olduğunu red ederek bu durumu açığa vurmama eğilimi göstermektedirler (Bozkurt, 2019). Bu durumdan dolayı bireyler yaşam enerjilerinin büyük bir kısmını hissettikleri yetersizlik duygusunu gizlemek için kullanabilmektedirler. Zamanla bireyler bu çabalarının dahi farkına varmayarak günlük yaşantılarını aksatabilmektedirler (Bozkurt, 2009).

Aynı ailede yaşamlarını sürdüren kardeşler, benzer genleri ve aynı aile ortamını paylaşmalarına rağmen farklı davranışsal özellikler sergilemektedirler. Adler bu durumun sebebinin kardeşler arasındaki ilişkilerin ve ailenin çocuklara karşı davranış biçimlerinin farklılığından dolayı ortaya çıktığını savunan ilk kuramcıdır (Geçtan, 2008). Adler aynı ailede yaşayan kardeşlerin gelişimsel açıdan birbirinden

farklılaşmasının sebebini kardeşlerin dünyaya geliş sıralamasından kaynaklandığını ileri sürmektedir (Adler, 1958).

Adler'e göre (1958) ailede dünyaya en önce gelen, diğer bir deyişle ilk çocuklar, diğer kardeşlerine nazaran sorumluluk bilincine ve diğer insanlarla rekabet içerisinde olma eğilimine sahiptir (Ashby vd., 2003). İlk çocuklar uyulması gereken kurallara önem verirler. İlk çocuklar dünyaya geldiklerinde kardeşe sahibi olmadıklarından dolayı çevresinin ilgi odağı konumundadır. Bu sebepten dolayı bu çocuklar şımartılmaya oldukça müsait bir konumdadırlar (Shulman ve Mosak, 1997).

Yaşamın ilerleyen yıllarında beklenmeyen bir anda gelen kardeş dünyaya gelen ilk çocuğun en büyük rakibidir. İlk çocuk çevresinden almış olduğu bütün ilgiyi kardeşiyle paylaşmak durumunda kalmaktadır ve bu durum ilk çocuk için oldukça sıkıntılı bir dönemdir (Geçtan, 2008).

Adler'e göre dünyaya ikinci olarak gelen çocuklar ilk çocuklara göre daha sakin ve ılımlı davranışlar sergilemektedir. Kendisinden büyük olan kardeşi kadar başarılı olamadığı için kendini yetersiz ve eksik hissedebilir (Shulman ve Mosak, 1997).

Büyük kardeşler gibi olabilmek ve başarı elde edebilmek için daha çok çaba sarf edebilirler (Geçtan, 2008). Ailenin en küçük çocuğu olarak dünyaya gelen bireyler ise kendisinden küçük bir kardeşe sahip olmadıkları için bütün ilgi odağı kendisindedir. Bu kişiler daima en küçük çocuk oldukları için çevresi tarafından şımartılarak büyütülürler. Dolayısıyla bu çocuklar ailesinden almış olduğu ilgiyi yaşantılarının her alanında görmek isterler. Adler üçüncü çocukların, kendisinden büyük olan kardeşlerinin başarısından dolayı yetersizlik duygularına kapılabileceklerini ileri sürmektedir.

Adler'e göre eksik organlarla dünyaya gelen, aileleri tarafından şımartılan ve ihmale maruz bırakılan çocuklar yaşantılarının her alanında yetersizlik duygusu hissetmektedirler. Dünyaya yetersiz organlarla gelen bireyler yaşantılarında diğer

insanların yardımlarına ihtiyaç duydukları için kendilerini yetersiz hissedebilmektedirler (Adler, 2009).

Çevresi tarafından şımartılan çocuklar ise yaşantılarında emek ve çaba sarf etmeden istediklerine ulaşmaktadırlar. Bu bireyler yaşamları boyunca diğer kişilerin kendilerine hizmet etmesine alışık oldukları için bu durumun her zaman devam etmesini isterler. Bu kişiler ilerleyen yaşamlarında yalnız kaldıklarında ise isteklerini yerine getirebilme konusunda deneyime sahip olmadıkları için yetersizlik duygusu hissedebilmektedirler (Adler,1985).

Çocukların ihmale maruz bırakılması ise yetersizlik duygusunun hissedilmesine neden olan başka bir faktördür. İhmal edilen çocuklar şefkat ve sevgi ile büyümedikleri için diğer insanları da sevgiden ve şefkatten yoksun insanlar olarak tanımlamaktadırlar. Bu çocuklar yaşantılarında karşılaştıkları problemleri, diğer insanlardan gelecek yardımlarla aşabileceklerine dair inançlar barındırmamaktadır (Adler,1985).

Bireylerin, yaşantıları boyunca, saygınlık ve güç elde etme, iyi olana ulaşma istekleri bulunmaktadır (Bozkurt, 2009). Bireylerin diğer bireylerle olan rekabetinin sonucunda, otoriter bir tutum elde edilemediğinde yetersizlik duygusu oluşum göstermektedir. Nevrotik eğilimlerin olduğu bireylerde, yetersiz olanın aşağılanması, görmezden gelinmesi gibi durumlarla karşılaşılmaktadır. Yetersizlikle diğer bireyleri eleştirme eğiliminde olan bireylerin temelde yetersiz olmaktan korkma duygusunun hakim olduğu görülmektedir (Horney, 2006).

Yetersizlik duygusuyla baş etme isteğiyle hareket eden bireylerin, mükemmel olarak tarif ettikleri özelliklerdeki bireylere yakınlık duydukları gözlemlenmektedir. Eksik olmaktan, eleştirilmekten ve yetersiz hissetmekten uzak mükemmelliğe yakın olma eğilimi vardır (Bozkurt, 2019).

Saygınlık, zeka ve iyi görünüm gibi yetersiz hissettirmeyecek özelliklere sahip bireylere yakınlık gerçekleştirdikleri görülmektedir (Bozkurt, 2009). Çaresizlik hissinden kaçınarak yetersizlik duygusuyla baş eden bireylerin, insanları etkilemek amacıyla çeşitli olumlu özellikler sergileme çabası görülmektedir. Böylelikle yetersiz hissedilen özelliklerin bastırılmasıyla övgü alınacak, yüceltilecek özelliklere yakınlaşma gözlemlenmektedir (Horney, 2006)

Romantik Kıskançlık

Bireyin, kaybetmek istemediği, anlamlar yüklediği ilişkisini kaybetme veya tehlikeye uğrama ihtimalinden doğan tepkisi romantik kıskançlık olarak tanımlanmaktadır (Sümer, 2017). Kıskanma, bireyin kişiliğinde var olan özelliklerini romantik ilişkisinde diğer tarafa yansıtmasıyla meydana gelmektedir. Bireylerin, küçük yaşlardaki istek ve ihtiyaçları ebeveynleri tarafından tam olarak karşılanmadığında ilerleyen zamanlarda ilişkilerinde kıskançlık davranışı gösterebilmekte, küçük yaşlarda veremediği tepkiyi ilişkisinde kıskançlık davranışları sergileyerek ifade etmektedir (Güldür, 2020).

Kıskançlık özelliğinin fazla olduğu bireylerde, ilişkiye bağımlı davranışlar gözlemlenebilmektedir. Bireyin, ilişkiye dair güvensiz ve kaygılı bir tutumu olduğu görülmektedir. Olumsuz düşüncelere sahip olan bireyin, ilişkisinde bir şeyleri kontrol edemeyeceği ve kötüye gideceği yönünde algısının var olduğu gözlemlenmektedir (Güldür, 2020).

Bireyin kıskançlık duyduğu kişiye karşı sıklıkla yoğun ilgisi ve sevgisi bulunmaktadır. Fantezi, istek ve arzuların sevilen kişiye yöneltildiği bu durumun ardından ise başka bir kişinin benzer düşüncelere sahip olma ihtimaline binaen hissedilen kıskançlık hissi görülmektedir (Utkan, 2016). Kıskançlık, bireye ait olan bir şeyin farklı bir kişi tarafından fark edileceği, elinden alınacağı hissidir. Bireyin kendine alternatif rakip olarak gördüğü kişilere karşı kıskançlık duygusu duyabildiği görülmektedir (Utkan, 2016).

Kıskançlık, içsel ve dışsal olarak bazı belirtiler barındırmaktadır. İçsel belirtiler, bireyin iç dünyasında hissettiği duygular olarak görülmektedir. Korku, hüznün, üzüntü, öfke gibi duygular bireyin kıskançlık hissetmesine sebebiyet vermektedir (Sümer, 2017). Yüzünde kızarıklık oluşumu, el titremesi, hızlı nefes alıp verme gibi diğer bireyler tarafından fark edilebilen belirtiler içsel belirtilerdir (Aksoy, 2019).

Dışsal belirtiler ise bireyin hissettiği kıskançlık duygusu sebebiyle dışarıdan fark edilebilen belirtilerdir. Sesini yükselterek konuşma, duygusal veya fiziksel şiddet uygulama gibi belirtiler kıskançlığın dışsal belirtileri olarak görülmektedir (Aksoy, 2019). Bireyin içsel ve dışsal kıskançlık belirtilerini fark etmesi, ilişkideki olumsuzlukları gözlemlemesi ve değiştirmek için çaba sarf etmesiyle kıskançlık sebebiyle ortaya çıkan olumsuzluklar kontrol edilebilmektedir (Güldür, 2020).

Romantik Kıskançlığın Oluşum Nedenleri

Bireyin kendisine ve ilişkisine dair algısındaki bozukluklar, terk edilme kaygısı ve iç görünümünün azalması kıskançlığın oluşumunda temel nedenler olarak görülmektedir. Romantik kıskançlık ilişki içinde içsel veya dışsal bir tehdit unsurunun ardından gelişim gösterebilmektedir. Birey, ilişkinin içindeki yakınlığı yeterli düzeyde bulamadığında, tartışmalar arttığında, ilgi azaldığında veya bir kişinin varlığından rahatsızlık duyduğunda kıskançlık oluşum gösterebilmektedir (Girgin ve Şik, 2018). İlişki içinde meydana gelen boşluklar üçüncü kişilerin suçlanmasına ve kıskançlık duygusunun oluşumuna sebep olabilmektedir (Aksoy, 2019).

Bireyin sosyal yaşantısının yoğunluğu, partnerin güvensizlik yaratan davranışları veya kişinin doğrudan kendi kişilik özelliklerine dayalı olarak kıskanma duygusu meydana gelebilmektedir (Aksoy, 2019). Romantik kıskançlık, ilişki boyunca herkeste görülmemektedir. Kıskançlık, bireyin aile yaşantısı ve değerlerinden kaynaklı olarak ve geçmiş deneyimleri sebebiyle oluşum gösterebilmektedir (Girgin ve Şik, 2018).

Aile yaşantılarında, ilişkilere dair güvensiz bir algı oluştuysa, ebeveynler arasındaki ilişki ve ebeveynler ile çocuk arasındaki ilişki sağlıklı bir biçimde

kurulamadıysa kıskançlığın temeli oluşabilmektedir. Bireyin, kıskançlık duygusunun oluşum gösterdiği kişinin kişilik özellikleri de kıskançlığı meydana getirebilmektedir (Utkan, 2016). Kıskanma duygusunu tetikleyici kişilik özellikleri bireyin yaşadığı olaylar karşısında kıskançlık duygusunun yoğun bir biçimde meydana gelmesine sebep olabilmektedir (Demiray, 2019).

Kıskançlık duygusunun meydana gelmesinde partnerin davranışlarının önemli bir etkisi görülmektedir (Hoşoğlu ve Sevim, 2019). Partnerin daha önce var olan bir ilişkisiyle iletişime geçmesi, ilişkinin taraflarının dışında birine gösterilen ilginin varlığı, dışarıdan birinin partnere karşı ilgi duyması ile partnerin ilişkide belirsiz davranışlarının olması kıskançlığın meydana gelmesine veya kıskançlık şiddetinin artmasına sebep olan etkisi olduğu düşünülmektedir (Demiray, 2019).

Herhangi bir kıskançlık durumu meydana geldiğinde bireyin hissettiği korku ve kaybetme telaşı kıskançlık duygusunun etkisini artırmaktadır. Bu esnada bireyin hissettiği korku, kaybetme tedirginliği, öfke gibi duygularını düzenleyememesi bireyin psikolojisinde ve romantik ilişkide olumsuzluklar meydana getirmektedir (Girgin ve Şik, 2018).

Bireylerin ilişkide partneri kıskandırıcı etkiler uyandıracak davranışlar sergileyebildikleri görülmektedir. Birey, partnerde kıskanma duygusunu uyandırabilmek amacıyla arkadaşlık ilişkilerini ön planda tutarak ilişkisine daha az zaman ayırabilmektedir (Hoşoğlu ve Sevim, 2019).

Kendine üçüncü bir kişiden geldiğini ileri sürdüğü hediyeler gönderme ve üçüncü kişilerin ilişkileri hakkında kıyaslamaya dayalı değerlendirmelerde bulunmak, partnerde kıskanma duygusunu uyandırabilmek amacıyla gerçekleştirilebilen davranışlardandır. Birey, bu davranışları gerçekleştirerek, kıskançlık duygusunu görebilmek ve arzu edilebildiğini hissetmek isteyebilmektedir (Utkan, 2016).

Romantik Kıskançlığın Etkileri

Romantik kıskançlık, bireylerin ilişkiden beklentilerine ve kıskançlığa yaklaşımlarına bağlı olarak farklı etkiler meydana getirebilmektedir (Demiray, 2019). Kıskançlık duygusuna sahip olan bireyin ilişkisini ve partnerini kaybetme ihtimali meydana geldiği için korumacı bir tutum içinde davranma eğilimi yükselmektedir (Aksoy, 2019).

Romantik kıskançlığın etkileri kaygılı, tepkisel ya da sahiplenici olarak oluşum göstermektedir. Kaygılı kıskançlıkta bireyin partnerini ve romantik ilişkisini kaybetme korkusu bulunmaktadır (Girgin ve Şik, 2018).

Birey, kaybetme korkusunun hissettirdiği yoğun duyguları ilişkisine yansıtmakta ve kıskançlığın etkilerini hissetmektedir. Tepkisel kıskançlıkta bireyin partnerine hissetmekte olduğu olumlu duyguların, sevgi ve ilginin, sonucunda hissedilen kıskançlık duygusu bulunmaktadır (Aksoy, 2019).

Sahiplenici kıskançlıkta, birey partnerinin başka bir kişiyle romantik bir ilişki içinde bulunabilme ihtimaline dair tedirginlik ve öfke gibi duygular hissetmekte ve kıskançlık oluşum göstermektedir. Yapılan araştırmalarda tepkisel kıskançlığın ilişkiyi besleyen etkilerine dair bulgular elde edilirken sahiplenici kıskançlığın ilişkiye zarar verici etkileri gözlemlenmiştir (Hoşoğlu ve Sevim, 2019).

Romantik kıskançlık, bireyin olumlu duygularına kıyasla olumsuz duygularını yüksek oranda harekete geçirmektedir. Bu olumsuz duygular, öfke, kızgınlık, nefret, korku, üzüntü, haset, suçluluk gibi duygular olarak oluşum göstermektedir (Demiray, 2019).

İlgili Araştırmalar

Şahin Demirkapı (2013) tarafından yapılan araştırmada, çocukluk dönemlerinde bireylerin yaşadıkları duygusal ve fiziksel ihmaller, duygu düzenleme becerilerini etkilemektedir sonucuna ulaşılmıştır. Bireyin erken dönem yaşantılarında ebeveynlerinin tutumları bireyin duygu düzenleme becerilerini etkilemiştir. Aile içinde yer alan istismarların bireyin duygu düzenlemesini olumsuz yönde etkilediği

sonucuna ulaşılmıştır. Bireyin erken dönem yaşantılarının olumsuz yönde var olması, travmatik yaşantılarla ilişkili olarak görülmesi duygu düzenleme becerisi ile olumsuz yönde ilişkili bulunmuştur.

Tortamış (2014) tarafından yapılan araştırmada evli bireyler örnekleminde romantik kıskançlık ve aldatma eğilimi şema terapi çerçevesinde incelenmiştir. Yapılan araştırmadan elde edilen bulgulara göre, kadınlarda romantik kıskançlığın zedelenmiş özerklik şeması nedeniyle ortaya çıkabildiği sonucuna ulaşılmıştır. Kadınlara, zedelenmiş özerklik şemasına sahip olmaları halinde kıskançlık düzeyinde artış sonucu elde edilmiştir. Erkeklerde romantik kıskançlığı meydana getiren etkenler incelendiğinde anneye dair algının ve ebeveynlerinin davranış biçimlerinin belirleyici etkisi olduğu görülmektedir. Bu doğrultuda şemaların ve ebeveynlerin bireylerin kıskançlık düzeyine etki edici rolü olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır.

Akdoğan (2015) tarafından yapılan araştırmada, üniversite öğrencilerinde yetersizlik duygusunun psikolojik belirti düzeyine etkisi üzerine çalışılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, yetersizlik duygusu psikolojik belirti düzeyine etki etmektedir. Bireyin yetersizlik duygusu arttığında psikolojik belirtiler açasından belirleyici bir husus olarak gözlemlenmiştir. Bireyin yetersizlik düzeyi arttığıca ruh sağlığında olumsuz sonuçlar görülmektedir. Yetersizlik duygusu bireyin kendisini sorgulamasına ve yetkin hissetmemesine dolayısıyla psikolojik belirtilerine etki etmektedir.

Sümer (2017) tarafından yapılan çalışmada bağlanma modelleri, romantik kıskançlık düzeyi ve ilişkideki doyum arasındaki ilişki araştırılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, kaçınan bağlanma stili ve kıskançlık tetikleyiciliği arasında negatif bağlamda bir ilişki bulunmuştur. Bireyin kaçınan bağlanma stiline sahip olması kıskançlık düzeyini azaltıcı etki etmektedir. İlişki süresi ile kıskançlık arasında negatif ilişki bulunmuştur. Buna göre çiftlerin ilişki süresi arttığıca kıskançlık düzeylerinin azaldığı bulgusuna ulaşılmıştır. Kaybetme korkusu arttığıca kıskançlık duygusunun azaldığı bulgusuna ulaşıldığı gözlemlenmiştir.

Yaman (2018) tarafından yapılan araştırmada, ebeveynlerin sergilediklerin tutumun çocukların mizaç özellikleri ile duygu düzenleme becerileri üzerindeki rolü incelenmiştir. Yapılan araştırmada elde edilen bilgilere göre, demokratik ve otoriter ebeveyn tutumları ile duygu düzenleme becerisi arasında ilişki bulunmuştur. Ebeveynin tutumu sert ve olumsuz etki yaratıyor ise duygu düzenleme becerisine de olumsuz etki yaratabilmektedir. Buna göre, demokratik ebeveyn tutumunun bireyin psikolojik sağlığı açısından olumlu etkisi olduğu ve duygu düzenleme becerisinin gelişimine katkı sağladığı gözlemlenmiştir. Buna karşılık otoriter ebeveyn tutumunun bireyin yaşantısında olumsuz etki yarattığı ve duygu düzenleme becerisinin gelişimini olumsuz yönde etkilediği öngörülmüştür. Bireyin sınır koyma, kendini ifade etme, duygularını kontrol edebilme becerileri ebeveynin tutumu ve çocuğa yaklaşımıyla ilişkili görülmüştür.

Yurdakul (2019) tarafından yapılan araştırmada karanlık üçlü kişilik özellikleri ve beş faktör kişilik özelliklerinin eş uyumuyla ilişkisi incelenmiştir. Yapılan araştırmada, karanlık üçlü kişilik özellikleri ve beş faktör kişilik özelliklerinin eş uyumunu etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Karanlık üçlü kişilik özelliklerinin erkeklerde daha sık görüldüğü, cinsiyete göre farklılaşmanın gerçekleştiği ileri sürülmüştür. Karanlık üçlü kişilik özelliklerinin yaşa göre farklılaşmadığı ifade edilmiştir. eğitim durumuna göre karanlık üçlü kişilik özelliklerinin farklılaştığı, lisans mezunu bireylerde makyavelizm ve psikopatinin daha düşük eğitim düzeylerine göre daha az rastlandığı bulgusuna ulaşılmıştır. Ekonomik durumun iyileşmesiyle Makyavelizm ve psikopatinin azaldığı ifade edilmiştir. Karanlık üçlü kişilik özellikleri ile beş faktör kişilik özelliklerinden olan uyumluluk ve sorumluluk arasında ilişki bulunmuştur. Bireyin kişilik özellikleri ile narsisizm, makyavelizm ve psikopati arasında ilişkilerin tespit edildiği, bu ilişkili bulguların eş uyumunu etkilediği sonucuna ulaşılmıştır(Yurdakul, 2009).

Çimşir ve Akdoğan (2019) tarafından yapılan araştırmada, yetersizlik ve yalnızlık duygusu arasında görülen ilişkide kendini saklamanın aracı bir rolü olup olmadığı incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre, bireyin yetersizlik duygusunun psikolojisi

üzerinde olumsuz etki meydana getirdiği ve kendini saklama eğiliminde artışın var olduğu gözlemlenmiştir. Bu doğrultuda, bireyin, yetersizlik duygusunun diğer bireyler tarafından fark edilmemesi amacı içinde olduğu görülmüştür. Birey yetersizlik duygusuyla kendisine ait olan özellikleri ve düşünceleri paylaşmaktan geri durmakta ve herhangi bir söylemde bulunmamaktadır. Yetersizlik kendini saklama davranışının meydana gelmesi açısından tetikleyici bir rol oynamaktadır. Bireyin yetersizlik duygusu arttıkça kendini saklama eğilimi de artmaktadır. Yetersizlik duygusu azaldıkça kendini saklama eğiliminin de azaldığı görülmektedir.

Yıldırım (2021) tarafından yapılan araştırmada karanlık üçlü kişilik özellikleri ile benlik saygısının romantik kıskançlık nedenleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Yapılan araştırmada, romantik kıskançlık ile yetersizlik ilişkili bulunmuştur. Yetersizlik arttıkça bireylerin kıskançlık düzeyinde de artışın gözlemlendiği bulgusuna erişilmiştir. Makyavelizm ile romantik kıskançlık arasında ilişki bulunmuştur. Yapılan araştırmada narsisizm ve psikopati ile romantik kıskançlık arasında bir ilişki bulunmamıştır. Makyavelizmin cinsiyete göre farklılaştığı ve erkekler de daha yoğun gözlemlendiği bulgusuna erişilmiştir. Erkeklerin romantik kıskançlık düzeyi daha yüksek bulunmuştur. Makyavelizm ve psikopatinin ilerleyen yaşlarda görülme oranının azaldığı bulgusu araştırmada yer almaktadır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde araştırmanın modeli, kullanılan evren ve örnekleme, veri toplamada kullanılan araçlar ile verilerin analizi yer almaktadır.

Araştırmanın Modeli

Karanlık üçlü kişilik özellikleri ile duygu düzenleme becerisinin yetersizlik duygusu ve romantik kıskançlık düzeyini yordayıcı etkisinin incelendiği bu çalışma nicel araştırma yöntemlerinden biri olan ilişkisel model kullanılarak yürütülmüştür.

İlişkisel modelde, iki veya daha fazla değişken arasındaki ilişki incelenmektedir. İlişkinin yönü, gücü ve anlamlılık düzeyinin belirlendiği modelde, araştırmanın değişkenleri arasındaki ilişkiye dair sonuçlar elde edilmektedir (Cohen vd., 2000).

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini 2023’de Türkiye’de yaşayan 18 yaş ve üzerindeki romantik ilişkisi olan yetişkin bireyler oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme Türkiye’de yaşayan 18 yaş ve üzeri romantik ilişkisi olan kişilerden amaçsal örnekleme yönteminden benzeşik örnekleme türü kullanılarak seçilmiş 411 kişidir. Benzeşik örneklem, evrende yer alan benzeşik gruptan oluşturulan örneklem yöntemidir (Özduman ve Güngör, 2017). Katılımcılara ait bilgiler tablo 1’de yer almaktadır. Araştırmanın örnekleminde yer alan kişi sayısı belirlenirken evreni bilinmeyen örneklem formülü kullanılmıştır. Formüle ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

n = örnekleme alınan kişi sayısı

p =araştırılan olayın görülme sıklığı (gerçekleşme olasılığı)

q = araştırılan olayın görülmemesi sıklığı (gerçekleşmeme olasılığı)

z = Belirli anlamlılık düzeyinde z tablosundan elde edilen teorik değer

d = olayın görülme sıklığı doğrultusunda kabul edilmiş olan örnekleme hatası

$$n = \frac{z_{\alpha}^2 p * q}{d^2} \quad n = \frac{(1.96)^2 * 0.50 * 0.50}{(0.05)^2} = 411$$

Bu doğrultuda, evreni bilinmeyen örneklem formülü ile hesaplama yapılmıştır. %95 güven düzeyi ve %5 örnekleme hatası ile belirlenen 411 kişi araştırmaya dahil edilmiştir.

Tablo 1: Demografik Değişkenlerin Sıklık Dağılımının İncelenmesi

DEĞİŞKEN	N	%
CİNSİYET		
Kadın	348	84,7
Erkek	63	15,3
YAŞ		
18-24 yaş	102	24,9
25-44 yaş	260	63,9
45 yaş ve üzeri	49	11,2
EĞİTİM DURUMU		
İlköğretim/Lise mezunu	54	13,1
Üniversite mezunu	270	65,7
Yüksek Lisans/Doktora mezunu	87	21,2
KİMİNLE YAŞIYORSUNUZ		
Aile	295	71,8
Partner	57	13,9
Yalnız/Diğer	59	14,4

Katılımcıların %84,7'sini oluşturan 348 kişi kadın, %15,3'ünü oluşturan 63 kişi erkektir. Araştırmaya toplamda 411 kişi katılmıştır. %24,9'unu oluşturan 102 kişi 18-24, %63,9'unu oluşturan 260 kişi 25-44, %11,2'sini oluşturan 49 kişi 45 yaş ve üzeri aralığındadır. %13,1'ini oluşturan 54 kişi ilköğretim/lise mezunu, %65,7'sini oluşturan 270 kişi üniversite mezunu, %21,2 sini oluşturan 87 kişi yüksek lisans/doktora mezunudur. %71,8'ini oluşturan 295 kişi aile ile, %13,9'unu oluşturan 57 kişi partner ile, %14,4'ünü oluşturan 59 kişi yalnız/diğer yaşamaktadır.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada, sosyodemografik bilgi formu, karanlık üçlü kişilik özellikleri ölçeği, duygu düzenleme becerisi ölçeği, yetersizlik duygusu ölçeği ve romantik kıskançlık düzeyi ölçeği kullanılmıştır.

Sosyodemografik Bilgi Formu

Bu çalışmaya katılım sağlayan kişilerin yaş, cinsiyet, medeni durum, kiminle yaşadığı, mesleği, eğitim düzeyi, aldatma ve aldatılma geçmişi dair bilgilere sekiz soru sorularak araştırmacı tarafından hazırlanan sosyodemografik bilgi formu ile ulaşılmıştır (EK-2).

Karanlık Üçlü Kişilik Özellikleri Ölçeği

Ölçek Jones ve Paulhus (2014) tarafından geliştirilmiş ve Makyavelizm, narsisizm ve psikopati olacak şekilde üç alt boyuttan ve 27 maddeden oluşum göstermektedir. Ölçeğin Cronbach alfa katsayısı Makyavelizmin.71, narsisizmin.71, psikopatinin .77 ve ölçek geneli iç tutarlık .94 olarak hesaplanmıştır. Türk kültürüne uyarlama çalışması Ermiş ve arkadaşları (2018) tarafından gerçekleştirilmiştir. Ölçek Makyavelizm 1 ve 9 arasındaki maddelerden, narsisizm 10 ve 18 arasındaki maddelerden ve psikopati 19 ve 27 arasındaki maddelerden üç alt boyut ve 5'li likert tipinde 27 maddeden meydana gelmektedir. Yüksek puan almak yüksek düzeyde karanlık üçlü özelliği olduğu anlamına gelmektedir. Uyarlama çalışmasında ölçeğin Makyavelizm alt boyutu için iç tutarlık katsayısı.91, narsisizm için .93, psikopati için .91 ve ölçek geneli iç tutarlık katsayısı.92 olarak hesaplanmıştır(EK-3).

Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği

Garnefski vd. (2001) tarafından geliştirilen ölçek, beşli likert tipinde bir ölçüm aracıdır. Ölçek toplam 36 madde ve dokuz alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin alt boyutlarına dair madde numaraları sırasıyla şöyledir: Kendini suçlama, 1, 10, 19 ve 28., kabul etme, 2,11,20 ve 29., düşünceye odaklanma 3,12,21,30, pozitif tekrar odaklanma, 4,13,22 ve 31, plana tekrar odaklanma 5,14,23,32, pozitif yeniden gözden geçirme 5,15,24,33, bakış açısına yerleştirmek 7,16,25,34, yıkım 8,17,26,35, diğerlerini suçlama 9,18,27,36. Maddelerinden oluşmaktadır. Ölçeğin orijinal

formundaki dokuz alt boyutuna ait iç tutarlık katsayıları sırasıyla şöyledir: Kendini suçlama iç tutarlık katsayısı .75, kabul etme iç tutarlık katsayısı .76, düşünceye odaklanma iç tutarlık katsayısı .83, pozitif tekrar odaklanma iç tutarlık katsayısı .85, plana tekrar odaklanma iç tutarlık katsayısı .86, pozitif yeniden gözden geçirme iç tutarlık katsayısı .85, bakış açısına yerleştirmek iç tutarlık katsayısı .82, yıkım iç tutarlık katsayısı .79, diğerlerini suçlama iç tutarlık katsayısı .82 ve ölçek geneli iç tutarlık katsayısı .80 olarak hesaplanmıştır.

Ölçeğin Türkçe uyarlaması, Onat ve Otrar (2010) tarafından gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin dokuz alt boyutuna ait iç tutarlık katsayıları sırasıyla şöyledir: Kendini suçlama iç tutarlık katsayısı .56, kabul etme iç tutarlık katsayısı .56, düşünceye odaklanma iç tutarlık katsayısı .62, pozitif tekrar odaklanma iç tutarlık katsayısı .42, plana tekrar odaklanma iç tutarlık katsayısı .68, pozitif yeniden gözden geçirme iç tutarlık katsayısı .66, bakış açısına yerleştirmek iç tutarlık katsayısı .51, yıkım iç tutarlık katsayısı .71, diğerlerini suçlama iç tutarlık katsayısı .71 ve ölçek geneli iç tutarlık katsayısı .78 olarak hesaplanmıştır(EK-4).

Yetersizlik Duygusu Ölçeği

Akdoğan ve Ceyhan (2014) tarafından geliştirilen yetersizlik duygusu ölçeği, 20 maddeden ve üç alt boyuttan oluşum göstermektedir. Ölçek 5’li likert tipinde ölçülmektedir. Cesaretin kırılması, 1,6,7,10,13,15,16 ve 19., kendi değerini yadsıma, 2,3,11,17,18 ve 20. ve yararsız üstünlük çabası, 4,5,8,9,12,14. Maddelerden oluşmaktadır. Alt boyutların puan hesabı ayrı yapılabilmekte, yetersizlik duygusunun toplam puanı hesaplanılabilmekte, alınan puan yükseldikçe yetersizlik duygusunun yükselmektedir. Ölçekten en düşük , en fazla puan ise 100 puan alınabilmektedir. Cesaretin kırılması alt boyutunun iç tutarlık katsayısı .80, kendi değerini yadsıma iç tutarlık katsayısı .71 ve yararsız üstünlük çabası iç tutarlık katsayısı .73, ölçek geneli iç tutarlık katsayısı .86 olarak hesaplanmıştır (EK-5).

Romantik Kıskançlık Ölçeği

Romantik Kıskançlık Ölçeği Pines ve Aronson tarafından 1983 yılında oluşturulmuştur. Kıskançlığın farklı boyutlarını ölçebilmek amacıyla geliştirilmiş olan romantik kıskançlık ölçeği 22 maddede ‘‘Kıskançlık Tetikleyicileri’’, 59

maddede ‘‘Kıskançlık Durumunda Verilen Tepkiler, 17 maddede ‘‘Kıskançlıkla Baş etme Yöntemleri ’’ ,15 maddede ‘‘Kıskançlığın Etkileri’’ ve 16 maddede ‘‘Kıskançlığın Nedenleri’’ olmak üzere toplam 5 alt ölçeği 129 maddede ölçmektedir. Romantik kıskançlık ölçeği 7li likert tipindedir. Kıskançlık tetikleyicileri iç tutarlık katsayısı .91, kıskançlıkla baş etme yöntemleri iç tutarlık katsayısı .74 olarak hesaplanmıştır.

Ölçeğin Türkçe’ye uyarlaması Demirtaş (2004) tarafından yapılmıştır. Ölçeğin iç tutarlık katsayısı .92 olarak hesaplanmıştır. Ölçekte toplamda dokuz alt boyut bulunmaktadır. Çalışmamızda ‘‘Kıskançlığın Tetikleyicileri’’ ve ‘‘Kıskançlıkla Baş etme Yöntemleri’’ alt boyutları kullanılmıştır. Kıskançlığın Tetikleyicileri iç tutarlık katsayısı .92, Kıskançlıkla Baş Etme Yöntemleri iç tutarlık katsayısı 0.72 olarak hesaplanmıştır. Kıskançlığın tetikleyicileri 1,8,9,15,16 ve 22, kıskançlıkla baş etme yöntemleri, 82,83, 84,85,86,87,88,89,90,91,92,93,94,95,96,97 ve 98. Maddelerden oluşmaktadır (EK-6).

Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Araştırma kapsamında katılımcılardan elde edilmiş olan verilerin analizleri Sosyal Bilimler için İstatistik Paket Programı (SPSS) 24.0 ile analiz edilmiştir. Uygulanan envanterlerin normallik analizi yapılmıştır. Mardia’nın çarpıklık basıklık testiyle yapılan normallik analizi sonucunda, çarpıklık ve basıklık değerlerinin -2 +2 ranjında olduğu görülmüştür(Uysal ve Kılıç, 2022). Veriler -2 +2 ranjında olduğu için normal dağıldığı kabul edilerek parametrik testler kullanılmıştır(Uysal ve Kılıç, 2022). Ölçeklerin güvenilirlik analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda ölçeklerin içtutarlık katsayısının .70’in üzerinde olduğu görülmüş ve güvenilir kabul edilmiştir. Karanlık üçlü kişilik özellikleri, duygu düzenleme becerisi, yetersizlik duygusu ve romantik kıskançlık düzeyinin cinsiyete göre farklılaşma durumu bağımsız örneklem t testi ile yapılmıştır. Kiminle yaşadığına ve eğitim durumunun farklılaşma durumu tek yönlü anova ile analiz edilmiştir.

Karanlık üçlü kişilik özellikleri ve duygu düzenleme becerisinin yetersizlik duygusu ve romantik kıskançlık düzeyi üzerindeki yordayıcı etkisi için korelasyon ve regresyon analizleri yapılmıştır.

Tablo 2: Normallik Testi

Değişken	Çarpıklık	Basıklık
Karanlık üçlü kişilik özellikleri	.564	.218
Duygu düzenleme becerisi	.105	.345
Yetersizlik duygusu	.356	.404
Romantik kıskançlık	.764	.256

Tablo 2’de katılımcıların Karanlık üçlü kişilik özellikleri, Duygu düzenleme becerisi, Yetersizlik duygusu ve romantik kıskançlık ölçeklerinden aldıkları normal dağılım değerleri analiz edilmiştir. Çarpıklık ve basıklık değerlerine göre -2 ve 2 arasında kaldığından veriler normal dağılmaktadır.

Tablo 3: Ölçeklerin İç Tutarlılık Katsayılarının İncelenmesi

Değişken	Cronbach’s Alpha	N of items
Karanlık üçlü kişilik özellikleri	.895	27
Duygu düzenleme becerisi	.787	36
Yetersizlik duygusu	.920	20
Romantik Kıskançlık	.920	39

Tablo 3’de Karanlık üçlü kişilik özellikleri, Duygu düzenleme becerisi, Yetersizlik duygusu ve Romantik kıskançlık ölçeği için Cronbach’s Alfa güvenilirlik analizi sonuçları verilmiştir. Karanlık üçlü kişilik özellikleri Envanterinin Cronbach’s Alfa güvenilirlik katsayısı, .895; Duygu düzenleme becerisi envanterinin Cronbach’s Alfa güvenilirlik katsayısı, .787; Yetersizlik envanterinin Cronbach’s Alfa güvenilirlik katsayısı .920 ve Romantik kıskançlık envanterinin Cronbach’s Alfa güvenilirlik katsayısı .920 olarak hesaplanmıştır.

Çalışmanın Planı

Araştırmanın ilk aşamasında karanlık üçlü kişilik özellikleri ölçeği (kükö), bilişsel duygu düzenleme ölçeği (bddö), romantik kıskançlık ölçeği (rkö) ve yetersizlik

ölçeğinin (yö) kullanımları için geliştiren ya da uyarlayan kişilerden izin alınmıştır. Ölçme araçlarının kullanım izni Ek 7'de yer almaktadır. Bu aşama 21.10.2022-25.10.2022 tarihleri arasında tamamlanmıştır.

Araştırmanın ikinci aşamasında Yakın Doğu Üniversitesi Etik Kurul Komisyonuna başvuru gerçekleştirilerek YDU/SB/2022/1444 sayısıyla araştırma izni alınmıştır. Bu aşama 22.11.2022 tarihinde tamamlanmıştır.

Araştırmanın üçüncü aşamasında, katılımcılara sosyodemografik bilgi formu ve araştırma konusu ölçekler uygulanmaya başlanmıştır. Bu aşama 01.12.2022 tarihinde tamamlanmıştır.

Kavramsal temeller ve ilgili araştırmalar incelenerek araştırmada yer verilmiştir. Bu aşama 15.12.2022-20.04.2023 tarihleri arasında tamamlanmıştır.

Amaçsal örnekleme yöntemiyle 18 yaş ve üzeri romantik ilişkisi olan bireylerden veriler toplanmıştır. Bu aşama 01.12.2022-20.04.2023 tarihleri arasında tamamlanmıştır.

Katılımcılardan elde edilen veriler SPSS programında analiz edilerek bulgular yorumlanmış ve tartışma ve sonuç aşamalarının ardından önerilerde bulunulmuştur. Bu aşama 20.04.2023- 06.05.2023 tarihleri arasında tamamlanmıştır.

BÖLÜM IV

Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4: Karanlık üçlü kişilik özellikleri, Duygu düzenleme becerisi, Yetersizlik duygusu ve Romantik Kıskançlığın Ortalama, Standart Sapma, Minimum ve Maximum Değerlerinin İncelenmesi

	X	SS	Min	Max
Karanlık üçlü kişilik özellikleri	79.06	25.87	27.00	155.00
Duygu düzenleme becerisi	114.46	12.38	79.00	162.00
Yetersizlik duygusu	52.57	16.40	20.00	100.00
Romantik kıskançlık	146.32	34.97	37.00	221.00

Katılımcıların Karanlık üçlü kişilik özellikleri envanterinden aldıkları toplam puanların ortalaması 79.06, standart sapması 25.87, minimum değer 27 ve maximum değer 155'dir. Duygu düzenleme becerisi envanterinden aldıkları toplam puanların ortalaması 114.46, standart sapması 12.38, minimum değer 79 ve maximum değer 162'dir. Yetersizlik duygusu envanterinden aldıkları toplam puanların ortalaması 52.57, standart sapması 16.40, minimum değer 20 ve maximum değer 100'dür. Romantik kıskançlık envanterinden aldıkları toplam puanların ortalaması 146.32, standart sapması 34.97, minimum değer 37 ve maximum değer 221'dir.

Tablo 5: Karanlık üçlü kişilik özellikleri, Duygu düzenleme becerisi ve Yetersizlik duygusu ve romantik kıskançlığın cinsiyete göre farklılaşması

Değişken	Cinsiyet	N	X	SS	t	sd	p
Karanlık üçlü kişilik özellikleri	Kadın	348	77.33	24.44	-3.220	409	.001
	Erkek	63	88.61	31.19			
Duygu düzenleme becerisi	Kadın	348	114.62	12.14	.631	409	.354
	Erkek	63	113.55	13.70			
Yetersizlik duygusu	Kadın	348	53.21	16.66	1.869	409	.237
	Erkek	63	49.03	14.53			
Romantik kıskançlık	Kadın	348	147.95	34.22	2.229	40	.305
	Erkek	63	137.33	37.90			

Ölçeklerden alınan puan ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşma durumunu Bağımsız örneklem t-testi ile test edilmiştir. Kadın katılımcıların ($X=77.33$, $SS=24.44$) karanlık üçlü kişilik özellikleri puan ortalamaları erkek katılımcıların ($X=88.61$, $SS=31.19$) puan ortalamalarına göre anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır ($t(409)=-3.220$, $p<.05$). Kadınların ($X=114.62$, $SS=12.14$) duygu düzenleme becerisi puan ortalamaları erkeklerin ($X=113.55$, $SS=13.70$) puan ortalamalarına göre anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır ($t(409)=.631$, $p>.05$). Kadınların ($X=53.21$, $SS=16.66$) Yetersizlik duygusu puan ortalamaları erkeklerin ($X=49.03$, $SS=14.53$) puan ortalamalarına göre anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır ($t(409)=1.869$, $p>.05$). Kadınların ($X=147.95$, $SS=34.22$) romantik kıskançlık puan ortalamaları erkeklerin ($X=137.33$, $SS=37.90$) puan ortalamalarına göre anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır ($t(409)=2.229$, $p>.05$).

Tablo 6: Karanlık üçlü kişilik özellikleri, Duygu düzenleme becerisi, Yetersizlik ve Romantik kıskançlığın Kiminle yaşadığına Göre Farklılaşması

Değişken	Kiminle Yaşıyor	N	X	SS	F	sd	p
Karanlık üçlü kişilik özellikleri	Aile	295	79.17	26.31	.147	408	.864
	Partner	57	77.50	21.78			
	Yalnız/Diğer	59	80.03	27.56			
Duygu düzenleme becerisi	Aile	295	113.88	12.97	1.183	408	.308
	Partner	57	116.28	11.56			
	Yalnız/Diğer	59	115.69	9.75			
Yetersizlik duygusu	Aile	295	52.57	17.05	.582	408	.559
	Partner	57	50.89	13.96			
	Yalnız/Diğer	59	54.18	15.29			
Romantik kıskançlık	Aile	295	147.41	34.41	.800	408	.450
	Partner	57	141.01	38.10			
	Yalnız/Diğer	59	146.03	34.74			

Ölçeklerden alınan puan ortalamalarının kiminle yaşadığı değişkenine göre farklılaşma durumu anova ile test edilmiştir. Gruplar arasında karanlık üçlü kişilik özellikleri puan ortalamaları anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır ($F(408) = .147$, $p > .05$). Gruplar arasında duygu düzenleme becerisi puan ortalamaları anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır ($F(408) = 1.183$, $p > .05$). Gruplar arasında yetersizlik duygusu puan ortalamaları anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır ($F(408) = .559$, $p > .05$). Gruplar arasında romantik kıskançlık puan ortalamaları anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır ($F(408) = .800$, $p > .05$).

Tablo 7: Karanlık üçlü kişilik özellikleri, Duygu düzenleme becerisi, Yetersizlik duygusu ve Romantik Kıskançlığın Eğitim Durumuna Göre Farklılaşması

Değişken	Eğitim Durumu	N	X	SS	F	sd	p	Fark
Karanlık üçlü kişilik özellikleri	İlköğretim /Lise	54	81.77	30.90	.742	408	.477	
	Üniversite	270	79.35	25.39				
	Lisansüstü	87	76.49	23.96				
Duygu düzenleme becerisi	İlköğretim/Lise	54	112.51	14.71	.782	408	.458	
	Üniversite	270	114.68	12.44				
	Lisansüstü	87	114.96	10.50				
Yetersizlik duygusu	İlköğretim/Lise	54	52.50	16.29	.071	408	.931	
	Üniversite	270	52.77	16.95				
	Lisansüstü	87	52.01	14.82				
Romantik kıskançlık	İlköğretim/Lise	54	150.94	27.26	3.273	408	.039	2>1
	Üniversite	270	148.07	35.60				3>1
	Lisansüstü	87	138.05	36.28				

Ölçeklerden alınan puan ortalamalarının eğitim durumuna göre farklılaşma durumu anova ile test edilmiştir. Gruplar arasında karanlık üçlü kişilik özellikleri puan ortalamaları anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır ($F(408)= .742, p>.05$). Gruplar arasında duygu düzenleme becerisi puan ortalamaları anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır ($F(408)= .782, p>.05$). Gruplar arasında yetersizlik duygusu puan ortalamaları anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır ($F(408)= .931, p>.05$). Gruplar arasında romantik kıskançlık puan ortalamaları anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır ($F(408)=.039, p<.05$). Farkın hangi gruplardan kaynaklandığını tespit etmek amacıyla yapılan Scheffe sonucunda ilköğretim/lise mezunu ($X=150.94$ $Ss=27.26$) katılımcıların puan ortalaması üniversite mezunu ($X=148.07, Ss=35.60$) ve lisansüstü mezunu ($X=138.05, Ss=36.28$) katılımcıların puan ortalamasından anlamlı düzeyde düşük bulunmuştur.

Tablo 8: Karanlık üçlü kişilik özellikleri ile Yetersizlik duygusunun ilişkisinin İncelenmesi

Değişken		Makyavelizm	Narsisizm	Psikopati
Yetersizlik duygusu	r	.397 **	.402**	.351
	p	.000	.000	.000
Cesaretin kırılması	r	.326**	.312**	.273**
	p	.000	.000	.000
Kendi değerini yadsıma	r	.266**	.255**	.254**
	p	.000	.000	.000
Yararsız Üstünlük	r	.464**	.506**	.413**
	p	.000	.000	.000

Yetersizlik duygusu ile karanlık üçlü kişilik özellikleri arasındaki ilişkiyi incelemek adına pearson korelasyon analizi kullanılmıştır. Yetersizlik duygusu ile makyavelizm arasında pozitif olarak orta güce sahip anlamlı bir ilişki mevcuttur ($r(409)=.39$, $p<.001$). Yetersizlik duygusu arttıkça makyavelizm artmaktadır. Yetersizlik duygusu ile narsisizm arasında pozitif olarak orta güce sahip anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r(409)=.40$, $p<.001$). Yetersizlik duygusu arttıkça narsisizm artmaktadır. Yetersizlik duygusu ile psikopati arasında pozitif olarak orta güce sahip anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r(409)=.35$, $p<.001$). Yetersizlik duygusu arttıkça psikopati artmaktadır.

Cesaretin kırılması ile makyavelizm arasında pozitif olarak orta güce sahip anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r(409)=.32$, $p<.001$). Cesaretin kırılması arttıkça makyavelizm artmaktadır. Cesaretin kırılması ile narsisizm arasında pozitif yönde orta güçte anlamlı bir ilişki vardır ($r(409)=.31$, $p<.001$). Cesaretin kırılması arttıkça narsisizm artmaktadır. Cesaretin kırılması ile psikopati arasında pozitif yönde düşük güce sahip anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r(409)=.27$, $p<.001$). Cesareti kırılması arttıkça psikopati artmaktadır.

Kendi değerini yadsıma ile makyavelizm arasında pozitif yönde düşük güçte anlamlı bir ilişki mevcuttur($r(409)=.26$, $p<.001$). Kendi değerini yadsıma arttıķa makyavelizm artmaktadır. Kendi değerini yadsıma ile narsisizm arasında pozitif yönde düşük güce sahip anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r(409)=.25$, $p<.001$). Kendi değerini yadsıma arttıķa narsisizm artmaktadır. Kendi değerini yadsıma ile psikopati arasında pozitif yönde düşük güçte anlamlı bir ilişki vardır ($r(409)=.25$, $p<.001$). Kendi değerini yadsıma arttıķa psikopati artmaktadır.

Yararsız stnlk ile makyavelizm arasında pozitif yönde orta güçte anlamlı bir ilişki vardır ($r(409)=.46$, $p<.001$). Yararsız stnlk arttıķa makyavelizm artmaktadır. Yararsız stnlk ile narsisizm arasında pozitif yönde orta güce sahip anlamlı bir ilişki vardır ($r(409)=.50$, $p<.001$). Yararsız stnlk arttıķa narsisizm artmaktadır. Yararsız stnlk ile psikopati arasında pozitif yönde orta güçte anlamlı bir ilişki mevcuttur ($r(409)=.41$, $p<.001$). Yararsız stnlk arttıķa psikopati artmaktadır.

Tablo 9: Karanlık üçlü kişilik özellikleri ile romantik kıskançlık arasındaki ilişkinin incelenmesi

Değişken		Makyavelizm	Narsisizm	Psikopati
Kıskançlık tetikleyicileri	r	.131 **	.147**	.065
	p	.008	.003	.190
Kıskançlıkla baş etme	r	.223**	.202**	.207**
	p	.000	.000	.000

Kıskançlık tetikleyicileri ile makyavelizm arasında pozitif yönde düşük güçte anlamlı bir ilişki vardır ($r(409)=.13$, $p<.01$). Kıskançlık tetikleyicileri arttıkça makyavelizm artmaktadır. Kıskançlık tetikleyici ile narsisizm arasında pozitif yönde düşük güce sahip anlamlı bir ilişki mevcuttur ($r(409)=.14$, $p<.01$). Kıskançlık tetikleyicileri arttıkça narsisizm artmaktadır. Kıskançlık tetikleyicileri ile psikopati arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>.05$). Kıskançlıkla baş etme ile makyavelizm arasında pozitif yönde düşük güce sahip anlamlı bir ilişki vardır ($r(409)=.22$, $p<.001$). Kıskançlıkla baş etme arttıkça makyavelizm artmaktadır. Kıskançlıkla baş etme ile narsisizm arasında pozitif yönde düşük güce sahip anlamlı bir ilişki vardır ($r(409)=.20$, $p<.01$). Kıskançlıkla baş etme arttıkça narsisizm artmaktadır. Kıskançlıkla baş etme ile psikopati arasında pozitif yönde düşük güçte anlamlı bir ilişki vardır ($r(409)=.20$, $p<.001$). Kıskançlıkla baş etme arttıkça psikopati artmaktadır.

Tablo 10:Yetersizlik duygusu ile Duygu Düzenleme Becerileri Alt Boyutlarının İlişkisinin İncelenmesi

Değişken		Yetersizlik duygusu	Cesaretin kırılması	Kendi değerini yadsıma	Yararsız �st�nl�k
Kendini suçlama	r	.310**	.284**	.387**	.155**
	p	.000	.000	.000	.002
Kabul etme	r	.067	.042	.086	.056
	p	.177	.391	.083	.257
Düşünceye odaklanma	r	.157**	.158**	.107**	.142**
	p	.001	.001	.030	.004
Pozitif tekrar odaklanma	r	-.290**	-.303**	-.286**	-.165**
	p	.000	.000	.000	.001
Plana tekrar odaklanma	r	-.224**	-.270**	-.283**	-.165**
	p	.000	.000	.000	.001
Pozitif yeniden gözden geçirme	r	-.299**	-.346**	-.316**	-.108**
	p	.000	.000	.000	.029
Bakış aısımı yerleştirme	r	-.105**	-.108**	-.121*	-.046
	p	.033	.028	.014	.353
Yıkım	r	.406**	.414**	.390**	.257**
	p	.009	.000	.000	.000
Diğerlerini suçlama	r	.100**	.107**	.004	.142**
	p	.043	.030	.928	.000

Kendini suçlama ile yetersizlik duygusu arasında pozitif yönde orta güce sahip anlamlı ilişki mevcuttur ($r(409)=.31, p<.001$). Kendini suçlama arttıa yetersizlik duygusu artmaktadır. Kendini suçlama ile cesaretin kırılması arasında pozitif yönde düşük güce sahip anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r(409)=.28, p<.001$). Kendini suçlama arttığında cesaretin kırılması artmaktadır. Kendini suçlama ile kendi değerini yadsıma arasında pozitif yönde orta güce sahip anlamlı bir ilişki mevcuttur($r(409)=.38, p<.001$). Kendini suçlama arttığa kendi değerini yadsıma artmaktadır. Kendini suçlama ile yararsız üstünlük arasında pozitif yönde düşük güçte anlamlı bir ilişki mevcuttur ($r(409)=.15, p<.01$). Kendini suçlama arttığa yararsız üstünlük artmaktadır.

Kabul etme ile yetersizlik duygusu arasında anlamlı ilişki bulunmamaktadır ($p>.05$). Kabul etme ile cesaretin kırılması arasında anlamlı ilişki bulunmamaktadır ($p>.05$). Kabul etme ile kendi değerini yadsıma arasında anlamlı ilişki mevcut değildir ($p>.05$). Kabul etme ile yararsız üstünlük arasında anlamlı ilişki bulunmamaktadır ($p>.05$).

Düşünceye odaklanma ile yetersizlik arasında pozitif yönde düşük güce sahip anlamlı ilişki mevcuttur ($r(409)=.15, p<.01$). Düşünceye odaklanma arttıkça yetersizlik duygusu artmaktadır. Düşünceye odaklanma ile cesaretin kırılması arasında pozitif yönde düşük güce sahip anlamlı ilişki bulunmaktadır ($r(409)=.15, p<.01$). Düşünceye odaklanma arttıkça cesaretin kırılması artmaktadır. Düşünceye odaklanma ile kendi değerini yadsıma arasında pozitif yönde düşük güce sahip anlamlı ilişki mevcuttur ($r(409)=.10, p<.05$). Düşünceye odaklanma arttıkça kendi değerini yadsıma artmaktadır. Düşünceye odaklanma ile yararsız üstünlük arasında pozitif yönde düşük güçte anlamlı ilişki bulunmaktadır ($r(409)=.14, p<.01$). Düşünceye odaklanma arttıkça yararsız üstünlük artmaktadır.

Pozitif tekrar odaklanma ile yetersizlik duygusu arasında negatif yönde düşük güce sahip olarak anlamlı ilişki bulunmaktadır ($r(409)=-.29, p<.001$). Pozitif tekrar odaklanma arttıkça yetersizlik duygusu azalmaktadır. Pozitif tekrar odaklanma ile cesaretin kırılması arasında negatif doğrultuda düşük güce sahip ilişki vardır ($r(409)=-.30, p<.001$). Pozitif tekrar odaklanma arttıkça cesaretin kırılması azalmaktadır. Pozitif tekrar odaklanma ile kendi değerini yadsıma arasında negatif doğrultuda düşük güce sahip anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r(409)=-.28, p<.001$). Pozitif tekrar odaklanma arttıkça kendi değerini yadsıma azalmaktadır. Pozitif tekrar odaklanma ile yararsız üstünlük arasında negatif yönde düşük güçte anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r(409)=-.16, p<.01$). Pozitif tekrar odaklanma arttıkça yararsız üstünlük azalmaktadır.

Pozitif yeniden gözden geçirme ile yetersizlik duygusu arasında negatif yönde düşük güçte anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r(409)=-.29, p<.001$). Pozitif yeniden gözden geçirme arttıkça yetersizlik duygusu azalmaktadır. Pozitif yeniden gözden geçirme ile cesaretin kırılması arasında negatif yönde düşük güçte anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r(409)=-.34, p<.001$). Pozitif yeniden gözden geçirme arttıkça

cesaretin kırılması azalmaktadır. Pozitif yeniden gözden geçirme ile kendi değerini yadsıma arasında negatif yönde düşük güçte anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r(409)=-.31, p<.001$). Pozitif yeniden gözden geçirme arttıkça kendi değerini yadsıma azalmaktadır. Pozitif yeniden gözden geçirme ile yararsız üstünlük arasında negatif yönde düşük güçte anlamlı ilişki vardır ($r(409)=-.10, p<.05$). Pozitif yeniden gözden geçirme arttıkça yararsız üstünlük azalmaktadır.

Bakış açısını yerleştirme ile yetersizlik duygusu arasında negatif yönde düşük güçte anlamlı ilişki vardır ($r(409)=-.10, p<.05$). Bakış açısını yerleştirme arttıkça yetersizlik duygusu azalmaktadır. Bakış açısını yerleştirme ile cesaretin kırılması arasında negatif yönde düşük güçte anlamlı ilişki vardır ($r(409)=-.10, p<.05$). Bakış açısını yerleştirme arttıkça cesaretin kırılması azalmaktadır. Bakış açısını yerleştirme ile kendi değerini yadsıma arasında negatif yönde düşük güçte anlamlı ilişki vardır ($r(409)=-.12, p<.05$). Bakış açısını yerleştirme arttıkça kendi değerini yadsıma azalmaktadır. Bakış açısını yerleştirme ile yararsız üstünlük arasında anlamlı ilişki yoktur ($p>.05$).

Yıkım ile yetersizlik duygusu arasında pozitif yönde orta güçte anlamlı ilişki vardır ($r(409)=.40, p<.001$). Yıkım arttıkça yetersizlik duygusu artmaktadır. Yıkım ile cesaretin kırılması arasında pozitif yönde orta güçte anlamlı ilişki vardır ($r(409)=.41, p<.001$). Yıkım arttıkça cesaretin kırılması artmaktadır. Yıkım ile kendi değerini yadsıma arasında pozitif yönde orta güçte anlamlı ilişki vardır ($r(409)=.39, p<.001$). Yıkım arttıkça kendi değerini yadsıma artmaktadır. Yıkım ile yararsız üstünlük arasında pozitif yönde düşük güçte anlamlı ilişki vardır ($r(409)=.25, p<.01$). Yıkım arttıkça yararsız üstünlük artmaktadır.

Diğerlerini suçlama ile yetersizlik duygusu arasında pozitif yönde düşük güçte anlamlı ilişki vardır ($r(409)=.10, p<.05$). Diğerlerini suçlama arttıkça yetersizlik duygusu artmaktadır. Diğerlerini suçlama ile cesaretin kırılması arasında pozitif yönde düşük güçte anlamlı bir ilişki vardır ($r(409)=.10, p<.05$). Diğerlerini suçlama arttıkça cesaretin kırılması artmaktadır. Diğerlerini suçlama ile kendi değerini yadsıma arasında anlamlı ilişki yoktur ($p>.05$). Diğerlerini suçlama ile yararsız üstünlük arasında pozitif yönde düşük güçte anlamlı ilişki vardır ($r(409)=.14, p<.001$). Diğerlerini suçlama arttıkça yararsız üstünlük artmaktadır.

Tablo 11: Yetersizlik duygusu ile romantik kıskançlık arasındaki ilişkinin incelenmesi

Değişken		Kıskançlık tetikleyicileri	Kıskançlıkla baş etme
Kendini suçlama	r	.109*	.101*
	p	.027	.040
Kabul etme	r	-.016	.128**
	p	.748	.009
Düşünceye odaklanma	r	.164*	.096
	p	.001	.051
Pozitif tekrar odaklanma	r	-.167**	-.094
	p	.001	.057
Plana tekrar odaklanma	r	-.085**	-.152**
	p	.087	.002
Pozitif yeniden gözden geçirme	r	-.059**	-.129**
	p	.231	.009
Bakış açısını yerleştirme	r	.039**	.004**
	p	.435	.938
Yıkım	r	.174**	.152**
	p	.000	.002
Diğerlerini suçlama	r	.069**	.092
	p	.169	.063

Kendini suçlama ile kıskançlık tetikleyicileri arasında pozitif yönde düşük güce sahip anlamlı bir ilişki mevcuttur ($r(409)=.10$, $p<.05$). Kendini suçlama arttıkça kıskançlık tetikleyicileri artmaktadır. Kendini suçlama ile kıskançlıkla baş etme arasında pozitif yönde düşük güce sahip anlamlı ilişki mevcuttur ($r(409)=.10$, $p<.05$). Kendini suçlama arttıkça kıskançlıkla baş etme artmaktadır. Kabul etme ile kıskançlık tetikleyicileri arasında anlamlı ilişki yoktur ($p>.05$). Kabul etme ile kıskançlıkla baş etme arasında pozitif yönde düşük güce sahip anlamlı ilişki mevcuttur ($r(409)=.10$, $p<.001$). Kendini suçlama arttıkça kıskançlıkla baş etme artmaktadır. Düşünceye

odaklanma ile kıskançlık tetikleyicileri arasında pozitif yönde düşük güce sahip anlamlı ilişki bulunmaktadır ($r(409)=.16, p<.05$). Düşünceye odaklanma arttıkça kıskançlık tetikleyicileri artmaktadır. Düşünceye odaklanma ile kıskançlıkla baş etme arasında anlamlı bir ilişki mevcut değildir ($p>.05$).

Pozitif tekrar odaklanma ile kıskançlık tetikleyicileri arasında negatif yönde düşük güce sahip anlamlı ilişki mevcuttur ($r(409)=-.16, p<.05$). Pozitif tekrar odaklanma arttıkça kıskançlık tetikleyicileri azalmaktadır. Pozitif tekrar odaklanma ile kıskançlıkla baş etme arasında anlamlı ilişki bulunmamaktadır ($p>.05$). Plana tekrar odaklanma ile kıskançlık tetikleyicileri arasında anlamlı ilişki bulunmamaktadır ($p>.05$). Plana tekrar odaklanma ile kıskançlıkla baş etme arasında negatif yönde düşük güçte anlamlı ilişki bulunmaktadır ($r(409)= -.15, p<.01$). Plana tekrar odaklanma arttıkça kıskançlıkla baş etme azalmaktadır.

Pozitif yeniden gözden geçirme ile kıskançlık tetikleyicileri arasında anlamlı ilişki bulunmamaktadır ($p>.05$). Pozitif yeniden gözden geçirme ile kıskançlıkla baş etme arasında negatif yönde düşük güce sahip ilişki bulunmaktadır ($r(409)= -.12, p<.01$). Pozitif yeniden gözden geçirme arttıkça kıskançlıkla baş etme azalmaktadır. Bakış açısını yerleştirme ile kıskançlık tetikleyicileri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>.05$). Bakış açısını yerleştirme ile kıskançlıkla baş etme arasında anlamlı ilişki bulunmamaktadır ($p>.05$).

Yıkım ile kıskançlık tetikleyicileri arasında pozitif yönde düşük güçte bir ilişki mevcuttur ($r(409)=.17, p<.001$). Yıkım arttıkça kıskançlık tetikleyicileri artmaktadır. Yıkım ile kıskançlıkla baş etme arasında pozitif yönde düşük güce sahip anlamlı ilişki bulunmaktadır ($r(409)=.15, p<.01$). Yıkım arttıkça kıskançlıkla baş etme artmaktadır. Diğerlerini suçlama ile kıskançlık tetikleyicileri arasında anlamlı bir ilişki mevcut değildir ($p>.05$). Diğerlerini suçlama ile kıskançlıkla baş etme arasında anlamlı bir ilişki mevcut değildir ($p>.05$).

Tablo 12: Karanlık üçlü kişilik özellikleri ve Duygu düzenleme becerisi yetersizlik duygusunun yordayıcı etkisi

Değişkenler	B	β	t	p
Sabit	19.148	0.00	3.132	.002
Makyavelizm	.266	.216	4.444	.000
Narsisizm	.460	.275	6.006	.000
Psikopati	.205	.100	2.118	.035
Kendini suçlama	1.047	.177	3.977	.000
Kabul etme	-.155	-.026	-.649	.516
Düşünceye odaklanma	.632	.112	2.734	.007
Pozitif tekrar odaklanma	-.551	-.114	-2.442	.015
Plana tekrar odaklanma	-.584	-.105	-1.723	.086
Pozitif yeniden gözden geçirme	-.571	-.115	-1.630	.104
Bakış açısına yerleştirme	.177	.034	.747	.456
Yıkım	.914	.190	3.920	.000
Diğerlerini suçlama	-.104	-.017	-.414	.679

$F(12,398) = 28.83, p < .01, R^2 = .46$

Karanlık üçlü kişilik özellikleri ve Duygu düzenleme becerisinin yetersizlik duygusunu yordama durumu regresyon analiziyle test edilmiştir. Doğrusal regresyon modeli anlamlıdır ($F(12,398) = 28.83, p < .01, R^2 = .46$). Yetersizlik duygusunun yaklaşık %46'sı modeldeki karanlık üçlü kişilik özellikleri ve duygu düzenleme becerisi tarafından açıklanabilmektedir. Makyavelizmin yetersizlik duygusunun anlamlı bir yordayıcısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($B=0.26, t(398) = 4.444, p < .001$). Makyavelizmdeki bir birimlik artışın yetersizlik duygusunun değerini 0.26 birim artıracığını göstermektedir. Narsisizmin yetersizlik duygusunun anlamlı yordayıcısı olduğu bulunmuştur ($B=0.46, t(398) = 6.006, p < .001$). Narsisizmdeki bir birimlik artışın yetersizlik duygusunun değerini 0.46 birim artıracığını göstermektedir. Psikopatinin yetersizlik duygusunun anlamlı yordayıcısı olduğu

bulunmuştur ($B=0.20$, $t(398) = 2.118$, $p<.001$). Psikopatideki bir birimlik artışın yetersizlik duygusunun değerini 0.20 birim artıracığını göstermektedir. Kendini suçlamanın yetersizlik duygusunun anlamlı yordayıcısı olduğu bulunmuştur ($B=1.04$, $t(398) = 1.977$, $p<.001$). Kendini suçlamadaki bir birimlik artışın yetersizlik duygusunun değerini 1.04 birim artıracığını göstermektedir. Düşünceye odaklanmanın yetersizlik duygusunun anlamlı yordayıcısı olduğu bulunmuştur ($B=0.63$, $t(398) = 2.734$, $p<.01$). Düşünceye odaklamadaki bir birimlik artışın yetersizlik duygusunun değerini 0.63 birim artıracığını göstermektedir. Pozitif tekrar odaklanmanın yetersizlik duygusunun anlamlı yordayıcısı olduğu bulunmuştur ($B=-0.55$, $t(398) = -2.442$, $p<.05$). Pozitif tekrar odaklanmadaki bir birimlik artışın yetersizlik duygusunun değerini 0.55 birim azaltacağını göstermektedir. Yıkımın yetersizlik duygusunun anlamlı yordayıcısı olduğu bulunmuştur ($B=0.91$, $t(398) = 3.920$, $p<.001$). Yıkımdaki bir birimlik artışın yetersizlik duygusunun değerini 0.91 birim artıracığını göstermektedir.

Tablo 13: Karanlık üçlü kişilik özellikleri ve Duygu düzenleme becerisi romantik kıskançlık düzeyini yordayıcı etkisi

Değişkenler	B	β	t	p
Sabit	78.232	0.00	5.153	.002
Makyavelizm	.283	.119	1.904	.058
Narsisizm	.373	.115	1.960	.051
Psikopati	-.214	-.054	-.891	.373
Kendini suçlama	.474	.042	.726	.468
Kabul etme	-.948	-.083	-1.603	.110
Düşünceye odaklanma	1.609	.148	2.806	.005
Pozitif tekrar odaklanma	-1.791	-.192	-3.194	.002
Plana tekrar odaklanma	-1.899	-.176	-2.258	.024
Pozitif yeniden gözden geçirme	1.625	.169	1.870	.062
Bakış açısına yerleştirme	.906	.089	1.537	.125
Yıkım	.881	.095	1.523	.129
Diğerlerini suçlama	.293	.025	.471	.638

$F(12,398) = 4.43, p < .001, R^2 = .11$

Karanlık üçlü kişilik özellikleri ve Duygu düzenleme becerisinin romantik kıskançlık düzeyini yordama durumu regresyon analiziyle test edilmiştir. Doğrusal regresyon modeli anlamlıdır ($F(12,398) = 4.43, p < .001, R^2 = .11$). Romantik kıskançlık düzeyinin yaklaşık %11'i modeldeki karanlık üçlü kişilik özellikleri ve duygu düzenleme becerisi tarafından açıklanabilmektedir. Düşünceye odaklanmanın romantik kıskançlığın anlamlı yordayıcısıdır ($B = 1.60, t(398) = 2.806, p < .01$). Düşünceye odaklanmadaki bir birim artış romantik kıskançlığın değerinin 1.60 birim artıracığı anlamına gelmektedir. Pozitif tekrar odaklanmanın romantik kıskançlığın anlamlı yordayıcısı olduğu bulunmuştur ($B = -1.79, t(398) = -2.258, p < .05$). Pozitif tekrar odaklanmadaki bir birimlik artışın romantik kıskançlığın değerini 1.79 birim azaltacağını göstermektedir. Plana tekrar odaklanmanın romantik kıskançlığın anlamlı yordayıcısı olduğu bulunmuştur ($B = -1.89, t(398) = -2.258, p < .05$). Plana tekrar odaklanmadaki bir birimlik artışın romantik kıskançlığın değerini 1.89 birim azaltacağını göstermektedir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA

Karanlık üçlü kişilik özellikleri ve duygu düzenleme becerisinin yetersizlik duygusu ile romantik kıskançlık üzerindeki yordayıcı etkisini incelemek amacıyla yapılan bu çalışmada, duygu düzenleme becerilerinin cinsiyete göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Literatür incelendiğinde Yurdakul (2019) tarafından yapılan çalışmada duygu düzenleme becerisinin cinsiyete göre farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Duman vd. (2019) tarafından yapılan çalışmada da cinsiyete göre farklılaşma bulgusu elde edilmiştir. Bu çalışmada literatürdeki bulgulardan farklı sonuçlar elde edilmiştir. Bu çalışmada cinsiyetin duygu düzenleme becerisine göre farklılaştığı kadınların erkeklerden farklı düzeyde duygu düzenleme becerisine sahip olduğu görülmüştür.

Çalışmanın bir başka bulgusuna göre karanlık üçlü kişilik özelliklerinin cinsiyete göre farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Kadınların ve erkeklerin karanlık üçlü kişilik özelliklerinin cinsiyete göre değişim gösterdiği ve erkeklerin karanlık üçlü kişilik özelliklerinin kadınlara göre daha yüksek olduğu söylenebilmektedir. Bıçaksız (2019) tarafından yapılan çalışmada karanlık üçlü kişilik özelliklerinin cinsiyete göre farklılaştığı bulgusuna erişilmiştir. Bu durumun toplumsal cinsiyet rollerinden, fiziksel özelliklerden kaynaklanabileceği vurgulanmıştır. Aydoğan ve Serbest (2016) tarafından yapılan çalışmada karanlık üçlü kişilik özelliklerinin cinsiyete göre farklılaşmadığı bulgusuna erişilmiştir. Literatürdeki araştırmaların bir kısmıyla uyumlu bir kısmıyla farklı sonuçlara erişilmiştir.

Çalışmanın bir başka bulgusu ise yetersizlik duygusunun cinsiyete göre farklılaşmadığıdır. Kılıç ve Öksüz (2020) tarafından yapılan çalışmada da benzer bulgulara ulaşılmıştır. Literatür ile uyumlu sonuçlar elde edilmiştir. Romantik kıskançlığın cinsiyete göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Cinsiyet, bireylerin kıskançlığını etkileyici bir değişken olarak görülmemektedir. Zeytinoğlu (2013) ve Çimen (2007) tarafından yapılan çalışmada da cinsiyete göre farklılaşmadığı bulgusuna ulaşılmaktadır. Bu çalışmada elde edilen bulgular doğrultusunda literatür ile uyumlu sonuçlar elde edilmiştir.

Çalışmanın bir başka bulgusuna göre, karanlık üçlü kişilik özelliklerinin kiminle yaşadığına göre farklılaşma durumu ele alındığında anlamlı farklılık bulunamamıştır. Bayramoğlu (2019) tarafından yapılan araştırmada bireyin ailesi ve partneri ile yaşamasının yaşantısına farklı sonuçları olduğu bilgisine yer verilmiştir. Tozar (2019) tarafından yapılan araştırmada da kiminle yaşandığının karanlık üçlü kişilik açısından önemli olduğu vurgulanmıştır. Bireylerin kiminle yaşadığı, yaşantısında belirleyici bir unsur olarak görülmektedir(Tozar, 2019). Bu çalışmada elde edilen sonuçlar ve literatürdeki bulgular karşılaştırıldığında farklı sonuçlara ulaşılmıştır.

Bu çalışmanın bir başka bulgusu ise duygu düzenleme becerisinin kiminle yaşadığına göre anlamlı farklılaşmadığıdır. Bireyin aile veya partnerle yaşama durumu yaşantısını etkileyeceğinden duygu düzenleme becerisine de etki edebilmektedir. Bekdaş (2022) ve Arpınar (2020) tarafından yapılan araştırmada bireyin aile yaşantısı ve partner ilişkisinin duygu düzenleme becerisine ve psikolojik sağlığına etki ettiği bilgisine yer verilmiştir. Bu bulgular ile yapılan araştırmadan elde edilen bulgular farklılık oluşturmaktadır.

Bu çalışmada elde edilen bir başka bulgu ise yetersizlik duygusunun kiminle yaşadığına göre farklılaşmamasıdır. Bu konuda literatürde daha önce yapılmış bir araştırmaya rastlanmadığından karşılaştırma imkanı bulunamamıştır. Bu çalışmanın bir başka bulgusu ise romantik kıskançlığın kiminle yaşadığına göre farklılaşmadığıdır. Parlak ve Canel (2021) tarafından yapılan araştırmada partner ve aile ile yaşamın kıskançlığı tetikleyici etkisi bulunabildiği ve aile ve partnerin tutum ve davranışlarının belirleyici etkisi olduğu ileri sürülmüştür. Bayındır vd.(2020) tarafından yapılan araştırmada da benzer bulgular elde edilmiştir. Literatürde yer alan bulgular ile daha sınırlı değerlendirme yapılmış olması nedeniyle farklılık görülmektedir.

Bu araştırmada elde edilen bir başka bulgu ise karanlık üçlü kişilik özelliklerinin eğitim durumuna göre farklılaşmadığıdır. Bireylerin aldıkları eğitim genetik faktörlerin yanında etkileyici bir unsur olarak görülebilmektedir(Şahinler vd., 2021). Eğitim durumu, çevresel koşulları oluşturduğundan etki edici bir rol

üstlenebilmektedir. Özer vd. (2016) tarafından yapılan araştırmada da benzer bulgulara ulaşılmıştır. Bu araştırmada elde edilen sonuçlar literatürdeki araştırmalar ile uyumludur.

Bu araştırmada elde edilen bir diğer bulgu ise duygu düzenleme becerisinin eğitim durumuna göre farklılaşmamasıdır. Bozkurt Yükçü (2017) tarafından yapılan araştırmada da benzer bulgulara ulaşılmıştır. Bu yönüyle araştırma literatür ile uyum sağlamaktadır. Yetersizlik duygusunun eğitim durumuna göre farklılaşma durumunu incelenerek farklılık bulunmamıştır. Akman (2022) tarafından yapılan araştırmada anlamlı farklılık görölmüştür. Bu araştırmadan elde edilen bulgular ile literatürdeki araştırmalar karşılaştırıldığında farklılıklar tespit edilmiştir. Bu araştırmadan elde edilen bir diğer dikkat çekici bulgu ise, romantik kıskançlığın eğitim durumuna göre farklılaştığıdır. Eğitim seviyesi arttıka romantik kıskançlığın azaldığı sonucuna ulaşılmaktadır. Girgin ve şık (2018) tarafından yapılan araştırmada da benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Bu yönüyle bu araştırmadan elde edilen bulgular literatürle uyum sağlamaktadır. Bireylerin eğitim düzeyi arttıka kıskançlık düzeyinde azalmalar görölebilmektedir. Bireyin kendini geliştirme düzeyi, kendine olan güveni kıskançlığın oluşumu ačasından önemli birer husus olarak değerlendirilebilmektedir.

Bu araştırmanın dikkat çekici bir diğer bulgusu, yetersizlik duygusu ve Makyavelizm arasında pozitif yönde ilişki bulunmasıdır. Bireylerin kendilerini yetersiz hissetmeleri ile Makyavelizmde meydana gelen davranışlar oluşum gösterebilmektedir. Yazar (2013) tarafından yapılan araştırmada da yetersizlik duygusu ve makyavelizm arasında pozitif ilişki bulunmuştur. Yetersizlik duygusu arttıka Makyavelizm de artmaktadır. Yetersizlik duygusu, bireyin kendinde belirli yönlerden eksiklik hissetmesiyle ilişkili görölmekte ve makyavelizmin meydana getirdiği davranışlar ile bu eksikliğin giderilmesi çabasına girilebilmektedir(Yazar, 2013). Toprak (2021) tarafından yapılan araştırmada da benzer bulgular elde edilmiştir. Bu araştırmadan elde edilen bulgular sonucunda literatürle uyumlu sonuçlara ulaşılmıştır.

Bu araştırmadan elde edilen bir diğer dikkat çekici bulgu, narsisizm ve yetersizlik duygusu arasında pozitif yönde ilişki bulunmasıdır. Narsisizm arttıka yetersizlik duygusu da artmaktadır. Birey, yetersizlik duygusunu hissettikçe, kendi

kişiliğinde eksiklikler buldukça narsisizm artış göstermektedir(Can vd., 2014). Narsisizm ile yetersiz duygusu literatürde ilişkili görülmekte, narsisizmin temelinde yetersizlik duygusunun yer alabildiği vurgusu yapılmaktadır. Karaaziz ve Erdem Atak (2013) tarafından yapılan araştırmada da narsisizm ile yetersizlik arasındaki ilişki ileri sürülmüştür. Bu araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda literatür ile uyumlu sonuçlar elde edilmiştir. Bu araştırmanın bir diğer bulgusu ise, Psikopati ile yetersizlik duygusu arasında pozitif yönde ilişki bulunmasıdır. Psikopati arttıkça yetersizlik duygusu da artmaktadır. Chin vd. (2017) tarafından yapılan araştırmada da benzer sonuçlar elde edilmiştir. Karanlık üçlü kişilik özelliklerinde yer alan katı ve manipülatif davranışların yetersizlik temelli olabileceği vurgulanmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular ile literatürden elde edilen bilgiler uyumludur.

Bu araştırmadan elde edilen bir diğer bulgu ise, cesaretin kırılması ile makyavelizm arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmasıdır. Cesaretin kırılması arttıkça Makyavelizm artmaktadır. Bireyin cesareti kırıldığında, kendine olan cesareti zedelendiğinde, Makyavelizm artış göstermekte, manipülatif davranışlar sergileyebilmektedir(Çağrı, 2010). Literatürde benzer bir araştırma bulunamadığı için kıyaslama olanağı elde edilmemiştir. Bireylerin cesareti kırıldığında, kamufle edebilmek amacıyla manipülatif davranışlara yönelebilecekleri düşünülmektedir. Cesaretin kırılması ile narsisizm arasında ilişki bulunmuştur. Literatürde benzer bir araştırma bulunamadığı için kıyaslama olanağı elde edilmemiştir. Bu araştırmadan elde edilen bir diğer dikkat çekici bulgu ise cesaretin kırılması ile psikopati arasında pozitif yönde ilişki bulunmasıdır. Özkan(2011) tarafından yapılan araştırmada da benzer bulgulara erişilmiştir. Bu araştırmadan elde edilen bulgular ile literatürde yer alan bulguların uyum sağlandığı görülmektedir. Bireylerin, cesareti kırıldığında, Makyavelizm, narsisizm, psikopati özellikleri gösterebildiği, etrafına manipülatif davranışlar sergileyebildikleri görülmektedir(Çağrı, 2010). Cesaretin kırılması ve narsisizm, Makyavelizm ve psikopatinin ilişkili olduğu görülmüştür.

Bu araştırmadan elde edilen bir diğer dikkat çekici bulgu ise kendi değerini yadsıma ile Makyavelizm arasında pozitif yönde ilişki bulunmasıdır. Birey kendi değerini yadsıdığına, görmezden geldiğinde Makyavelizm artış göstermekte,

manipülatif davranışlar gerçekleştirilmektedir. Literatürde benzer bir araştırmaya rastlanmadığı için kıyaslama olanağı elde edilmemiştir. Birey kendi değerini yadsıdığında, makyavelist davranışlar sergileyebilmekte, kendi değerini yadsıyarak çevresine çıkar odaklı, faydacı davranışlar meydana getirebilmektedir(Coşkun, 2017). Bu araştırmadan elde edilen bir diğer bulgu ise, kendi değerini yadsıma ile narsisizm arasında pozitif bir ilişki bulunmasıdır. Bora vd. (2019) tarafından yapılan araştırmada da benzer bulgulara erişilmiştir. Birey kendi değerini yadsıdığında değersiz hissetmekte ve büyülenmeci davranışlar ile bu durumu değiştirme gayesi içinde olmaktadır. Bu yönüyle literatürle uyumlu sonuçlar elde edilmiştir. Bu araştırmadan elde edilen bir diğer bulgu ise kendi değerini yadsıma ile psikopati arasında pozitif yönde ilişki bulunmuştur. Alpay (2006) tarafından yapılan araştırmada bireyin egosunda yer alan kendine olan değeri yok sayma durumunun sonucunda psikopatinin oluşum gösterdiği bulgusuna yer verilmiştir. Bu araştırmadan elde edilen sonuçlar ile literatürdeki araştırmalar arasında benzer bulgulara erişilmiştir.

Bu araştırmadan elde edilen bir diğer dikkat çekici bulgu ise yararsız üstünlük ile Makyavelizm arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmasıdır. Bireyin üstün hissetmesi sonucunda Makyavelizm oluşum gösterebilmekte, faydacı ve manipülatif bir tutum oluşabilmektedir(Keskin, 2015). Usman (2021) tarafından yapılan araştırmada da benzer bulgulara yer verilmiştir. Üstünlük ihtiyacından kaynaklı olarak makyavelizmin meydana geldiği ileri sürülmüştür. Bu yönüyle literatürle uyumlu sonuçlar elde edilmiştir. Bu araştırmadan elde edilen bir diğer bulgu ise, yararsız üstünlük ile narsisizm arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmasıdır. Uslu (2021) tarafından yapılan araştırmada da benzer bulgulara ulaşılmıştır. Bireyin üstün hissetmesi sonucunda narsisistik eğiliminin arttığı ifade edilmiştir. Narsisistik davranışların, yararsız üstünlük sonucunda meydana gelebildiği yönünde ifadeler literatürde yer verilmiştir(Kesgin, 2015). Bu yönüyle literatürle uyumlu sonuçlar elde edilmiştir. Bu araştırmanın bir diğer dikkat çekici bulgusu ise yararsız üstünlük ile psikopati arasında pozitif yönde ilişki bulunmasıdır. Konal (2022) tarafından yapılan araştırmada da benzer bulgulara erişilmiştir. Karanlık üçlü kişilik özelliklerinin temelinde yer alan üstünlük anlayışının manipülatif ve bencil davranışlara dönüşümü üzerine vurgu yapılmıştır.

Bu araştırmanın bir diğer dikkat çekici bulgusu ise kıskançlık tetikleyicileri ile makyavelizm arasında ilişki bulunmasıdır. Kıskançlık tetikleyicilerinin makyavelizmi artırdığı, birey, kıskançlık tetikleyicilerine maruz kaldığında Makyavelizmin oluşum gösterdiği anlamına gelmektedir (Varol, 2019). Yıldırım (2021) tarafından yapılan araştırmada ilişki bulunamamıştır. Bu yönüyle literatürden farklı sonuçlara erişilmiştir. Bu araştırmanın bir diğer bulgusu ise kıskançlık tetikleyicileri ile narsisizm arasında ilişki bulunmasıdır. Utkan (2016) tarafından yapılan araştırmada da benzer bulgulara erişilmiştir. Bu yönüyle literatürle uyumlu sonuçlara ulaşılmıştır. Kıskançlık tetikleyicilerinin bireyin fiziksel ve duygusal pek çok yönden etkilenmesine narsisizmin getirdiği belirtileri tetiklemesine sebep olduğu ileri sürülmüştür. Bu araştırmanın bir diğer bulgusu ise kıskançlık tetikleyicileri ile psikopati arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmasıdır. Yıldırım (2021) tarafından yapılan araştırmada da benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Bu yönüyle literatürle uyumlu bulgular elde edilmiştir.

Bu araştırmanın bir diğer dikkat çekici bulgusu ise, kıskançlıkla baş etme ile makyavelizm arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmasıdır. Birey kıskançlıkla baş edebildiği ölçüde Makyavelizm meydana gelmektedir. Bireyler, kişilik yapısında yer alan özellikler doğrultusunda kıskançlıkla baş edebilmektedir. Varol (2019) tarafından yapılan araştırmada da benzer bulgulara erişilmiştir. Bireyin kişilik yapısındaki eğilimlerin kıskançlıkla baş etme becerilerine etkisi olduğunu vurgulamıştır. Bu yönüyle literatürle uyumlu sonuçlar elde edilmiştir. Bu araştırmanın bir diğer bulgusu ise kıskançlıkla baş etme ile narsisizm arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmasıdır. Utkan (2016) tarafından yapılan araştırmada da benzer bulgulara erişilmiştir. Bu yönüyle literatürle uyumludur. Bu araştırmanın bir diğer bulgusu ise kıskançlıkla baş etme ile psikopati arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmasıdır. Yıldırım (2021) tarafından yapılan araştırmada aksi yönde bulgulara erişilmiş olup literatürle uyumlu sonuçlar elde edilmemiştir. Bireyin psikopati davranışlarının sergilemesiyle, çevresine uyum sağlamakta güçlük çektiği ve ilişkilerini yönetmekte de zorluklar yaşadığı görülmektedir.

Bu araştırmanın bir diğer bulgusu ise kendini suçlama ile yetersizlik duygusu arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmasıdır. Birey kendini suçladığı ölçüde

yetersizlik duygusu hissetmektedir (Oflaz, 2015). Kendini daha fazla suçlayan bireylerin daha yüksek düzeyde yetersizlik duygusu hissettiği söylenebilmektedir. Aydın (2018) tarafından yapılan araştırmada da benzer bulgulara erişilmiştir. Bu yönüyle literatürle uyumlu sonuçlar elde edilmiştir. Bu araştırmanın bir diğer bulgusu ise kendini suçlama ile cesaretin kırılması arasında ilişki bulunmasıdır. Aydın (2018) tarafından yapılan araştırmada da benzer bulgulara erişilmiştir. Bu araştırmada elde edilen bulgular ile literatürdeki sonuçlar sonuçlar uyumludur. Birey kendini suçladığında yetersizlik duygusu hissedebilmekte, cesareti kırılabilmekte, kendi benliğini zedeleyici yargılamalar yapabilmektedir(Oflaz, 2015).

Bu araştırmanın bir diğer bulgusu ise, Kendini suçlama ile kendi değerini yadsıma arasında pozitif yönde ilişki bulunmasıdır. Kendini suçlama arttıka kendi değerini yadsıma da artmaktadır. Birey kendini suçladığında, değersiz olduğu düşüncesi baskın gelebilmekte, kendine dair olumsuz yargılamaları bulunmaktadır. Aydın (2018) tarafından yapılan araştırmada kendini suçlama eğilimi olmayan bireylerin kendi değerini fark ettiği görülmektedir. Bu araştırmadan elde edilen bulgular literatürle uyumludur. Bu araştırmanın bir diğer bulgusu ise kendini suçlama ile yararsız üstünlük arasında pozitif ilişki bulunmasıdır. Bu konuda literatürde yapılmış bir araştırmaya rastlanılmadığından karşılaştırma yapılamamıştır. Bu araştırmadan elde edilen bulgulara göre, Kabul etme ile yetersizlik duygusu, cesaretin kırılması, kendi değerini yadsıma ve yararsız üstünlük arasında ilişki bulunamamıştır. Ergüner Tekinalp (2016) tarafından yapılan araştırmada ilişki bulunmuş olup literatürle farklı sonuçlar elde edilmiştir. Bu araştırmadan elde edilen bir diğer bulgu ise, Düşünceye odaklanma ile yetersizlik duygusu, cesaretin kırılması, kendi değerini yadsıma, yararsız üstünlük arasında ilişki bulunmuştur (Ergüner Tekinalp, 2016). Bu konuda literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmadığından karşılaştırma yapılamamıştır.

Bu araştırmanın dikkat çekici bir diğer bulgusu ise, pozitif tekrar odaklanma ile yetersizlik duygusu arasında negatif yönde ilişki bulunmasıdır. Pozitif tekrar odaklanma arttıkça yetersizlik duygusu da azalmaktadır. Birey, yaşanan olaylara pozitif bir biçimde tekrar odaklanabildiğinde yetersizlik duygusuyla baş edebilmektedir. Şahin (2021) tarafından yapılan araştırmada da benzer bulgulara ulaşılmıştır. Bu yönüyle literatürle uyumlu bulgulara ulaşılmıştır. Bireyler yaşanan olaylara karşı pozitif tekrar odaklanabildiklerinde, yeni değerlendirmeler yapabildiklerinde yetersizlik duygusunda değişim görülebilmektedir(Erpınar, 2017). Bu değişimin azalma yönünde olduğu bulgusu elde edilmiştir. Bu araştırmanın bir diğer bulgusu ise, pozitif tekrar odaklanma ile cesaretin kırılması arasında negatif yönde ilişki bulunmasıdır. Bu konuda literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bireyler olaylara pozitif yönden tekrar odaklandıklarında, cesaretleri kırılmamakta aksine cesaretlenmektedir(Erpınar, 2017). Bu araştırmadan elde edilen bir diğer bulguya göre pozitif tekrar odaklanma ile yararsız üstünlük arasında negatif yönde ilişki bulunmuştur. Erdem (2019) tarafından yapılan araştırmada da benzer bulgulara ulaşılmıştır. Bu yönüyle literatürle uyumlu sonuçlar elde edilmiştir. Birey, yaşanan olaylara pozitif tekrar odaklanabildiğinde, yararsız üstünlük hissetmek yerine başka bakış açıları kazanabilmektedir.

Bu araştırmadan elde edilen bir diğer bulguya göre, pozitif yeniden gözden geçirme ile yetersizlik duygusu, cesaretin kırılması, kendi değerini yadsıma, yararsız üstünlük arasında negatif yönde ilişki bulunmuştur. Birey, yaşanan olayları pozitif bir biçimde yeniden gözden geçirdiğinde, yetersizlik duygusuyla baş edebilmekte, yetersizlik duygusu azalabilmekte, cesaretinin kırılması azalabilmekte, kendi değerini yadsımamakta ve yararsız üstünlük çabasına girmemektedir(Yöndem vd., 2021). Bu konuda literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmadığından karşılaştırma yapılamamıştır. Bu araştırmada elde edilen bir diğer bulgu ise, bakış açısını yerleştirme ile yetersizlik, cesaretin kırılması, kendi değerini yadsıma, yararsız üstünlük arasında negatif yönde ilişki bulunmasıdır. Bu konuda literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmadığından karşılaştırma yapılamamıştır. Bu araştırmadan elde edilen bir diğer bulgu ise, yıkım ile yetersizlik duygusu, cesaretin kırılması, kendi değerini yadsıma, yararsız üstünlük arasında pozitif yönde ilişki bulunmuştur. Bu

konuda literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmadığından karşılaştırma yapılamamıştır. Yıkım arttıkça yetersizlik duygusu, cesaretin kırılması, kendi değerini yadsıma ve yararsız üstünlük artmaktadır. Bireyin yıkım durumuna gelmesi yetersiz ve eksik hissetmesine, cesaret gösterememesine kendi değerini görmezden gelmesine ve yararsız üstünlük hissetmesine sebebiyet verebilmektedir(Yöndem vd., 2021).

Bu araştırmanın dikkat çekici bir diğer bulgusu ise diğerlerini suçlama ile yetersizlik duygusu arasında pozitif yönde ilişki bulunmasıdır. Birey, diğer suçladığı ölçüde yetersizlik duygusuna sahip olmaktadır. Kendini yeterli hisseden bireylerin suçlama ihtiyacı duymayacağı öngörülmektedir. Köymen (2019) tarafından yapılan çalışmada da benzer bulgulara erişilmiştir. Bu yönüyle literatürle uyumlu sonuçlar elde edilmiştir. Bireyin etrafını suçlama davranışının kaynağının yetersizlik duygusu olabileceği öngörülmüştür (Köymen, 2019). Bu araştırmanın bir diğer bulgusu ise diğerlerini suçlama ile cesaretin kırılması arasında pozitif yönde ilişki bulunmasıdır. Diğerlerini suçlama arttıkça cesaretin kırılması artmaktadır. Akdoğan (2015) tarafından yapılan çalışmada da benzer bulgulara ulaşılmıştır. Bireyin diğerlerini de yardımcı ego olarak sınıflandırdığı ve kendi kırılan cesaretini başkalarına atfettiği ileri sürülmüştür. Bu yönüyle literatürle uyumlu sonuçlar elde edilmiştir. Diğerlerini suçlama ile yararsız üstünlük arasında pozitif yönde ilişki bulunmuştur. Aydın (2018) tarafından yapılan çalışmada da benzer bulgulara erişilmiştir. Bireyin yetersizlik hissini yararsız üstünlüğe dönüştüğü ve diğerlerini suçlama eğiliminin arttığı bulgusuna ulaşılmıştır. Bu yönüyle literatürle uyumlu sonuçlar elde edilmiştir.

Bu araştırmanın bir diğer bulgusu ise kendini suçlama ile kıskançlık tetikleyicileri arasında pozitif yönde ilişki bulunmasıdır. Kendini suçlama arttıkça kıskançlık tetikleyicileri de artmaktadır. Birey kendini suçladığında, kendinde hatalar bulunduğu kıskançlık tetikleyicilerinden etkilenme düzeyi artmaktadır. Akdur ve Aslan (2017) tarafından yapılan çalışmada da benzer bulgulara erişilmiştir. Bireyin kıskançlık nedeniyle hissetmiş olduğu olumsuz duyguları kendini ve rakibi suçlama davranışına dönüştürdüğü vurgulanmıştır. Bu yönüyle literatürle uyumlu sonuçlar elde edilmiştir. Bu araştırmanın bir diğer bulgusu ise, kendini suçlama ile kıskançlıkla baş etme arasında ilişki bulunmuştur. Tortamış (2014) tarafından yapılan çalışmada

da benzer bulgulara erişilmiştir. Bireyin olumsuz etkilerle baş etmesi ile kendini suçlaması ilişkili görülmüştür. Bu yönüyle literatürle uyumlu sonuçlar elde edilmiştir.

Bu araştırmanın bir diğer bulgusu ise, kabul etme ile kıskançlık tetikleyicileri arasında bir ilişki bulunamamıştır. Bu konuda literatürde daha önce yapılmış bir araştırmaya rastlanmadığından karşılaştırma yapılamamıştır. Bu araştırmanın bir diğer bulgusu ise kabul etme ile kıskançlıkla baş etme arasında pozitif yönde ilişki bulunmasıdır. Utkan (2016) tarafından yapılan araştırmada da benzer bulgulara erişilmiştir. Bireyin duygularını, düşüncelerini ve yaşanan olaylara dair değerlendirmelerini kabul ettiğinde kıskançlıkla baş edebildiği ifade edilmiştir. Bu yönüyle literatürle uyumlu sonuçlar elde edilmiştir.

Bu araştırmanın dikkat çekici bir diğer bulgusu ise düşünceye odaklanma ile kıskançlık tetikleyicileri arasında pozitif yönde ilişki bulunmasıdır. Düşünceye odaklanma arttıkça kıskançlık tetikleyicileri de artmaktadır (Utkan, 2016). Birey belirli bir düşünceye odaklandığında kıskançlık tetikleyicilerinden daha yüksek düzeyde etkilenebilmektedir. Özdemir (2018) tarafından yapılan araştırmada bireyin beklenen sonuçları yaşamasına dair düşüncelerine odaklanması ile kıskançlık tetikleyicileri arasında ilişki bulunmuştur. Bireyler belirli düşüncelere odaklanarak kıskançlık tetikleyicilerinden etkilenebilmektedir. Yaşanan olaylara ilişkin belirli hususlar hakkında sistematik düşünceler kıskançlık tetikleyicilerini artırabilmektedir. Bu yönüyle literatürle benzer sonuçlar elde edilmiştir. Bu araştırmanın bir diğer bulgusu ise düşünceye odaklanma ile kıskançlıkla baş etme arasında ilişki bulunamamıştır. Utkan(2016) tarafından yapılan araştırmada ilişkili olduğu vurgulanmış olup literatürden farklı sonuçlar elde edilmiştir. Bireyler belli düşüncelere odaklanmak yerine olaylara farklı bakış açılarıyla bakabildiklerinde kıskançlıkla baş etme kabiliyetleri de gelişebilmektedir (Utkan, 2016).

Bu araştırmadan elde edilen bir diğer bulgu ise pozitif tekrar odaklanma ile kıskançlık tetikleyicileri arasında negatif yönde ilişki bulunmasıdır. Pozitif tekrar odaklanma arttıkça kıskançlık tetikleyicileri azalmaktadır. Birey yaşanan olaylara

olumlu bakabildiği ölçüde kıskançlık tetikleyicileri ile baş edebilmektedir. Erpınar (2017) tarafından yapılan araştırmada da bireyin kıskançlık tetikleyicileriyle baş edebilmesi pozitif tekrar odaklanmayla ilişkili görülmüştür. Birey yaşadığı olaylara pozitif bakış açısıyla yeniden odaklanabildiğinde kıskançlık tetikleyicileriyle mücadele edebilmektedir (Kocabıyık vd., 2017). Bu yönüyle literatürle uyumlu sonuçlar elde edilmiştir. Bu araştırmanın bir diğer bulgusu ise, pozitif tekrar odaklanma ile kıskançlıkla baş etme arasında ilişki bulunamamıştır. Bu konuda literatürde benzer bir çalışmaya rastlanamadığından karşılaştırma yapılamamıştır.

Bu araştırmadan elde edilen bir diğer bulgu ise, plana tekrar odaklanma ile kıskançlık tetikleyicileri arasında ilişki bulunmamasıdır. Bu konuda literatürde benzer bir çalışma olmadığından kıyaslama yapılamamıştır. Bu araştırmadan elde edilen bir diğer bulgu ise plana tekrar odaklanma ile kıskançlıkla baş etme arasında negatif yönde ilişki bulunmasıdır. Bu konuda literatürde benzer bir çalışmaya rastlanamadığından kıyaslama yapılamamıştır. Bireyler, planladıkları hususları tekrar gözden geçirdiklerinde ve dikkatlerini verdiklerinde kıskançlıkla baş etmenin azaldığı gözlemlenmektedir.

Bu araştırmadan elde edilen bir diğer bulgu ise, pozitif yeniden gözden geçirme ile kıskançlık tetikleyicileri arasında ilişki bulunmamasıdır. Bu konuda literatürde benzer bir çalışmaya rastlanamadığından kıyaslama yapılamamıştır. Pozitif yeniden gözden geçirme ile kıskançlıkla baş etme arasında negatif yönde ilişki bulunmuştur. Pozitif yeniden gözden geçirme arttıkça kıskançlıkla baş etme azalmaktadır. Utkan(2016) tarafından yapılan araştırmada da benzer bulgulara erişilmiştir. Bireyin yaşanan durumları pozitif yeniden gözden geçirmesi sonucunda kıskançlıkla baş edebilme düzeyinin değişim gösterdiği ileri sürülmüştür(Kardeş ve Yalçın, 2018). Bu yönüyle literatürle uyumlu sonuçlar elde edilmiştir. Bu araştırmadan elde edilen bir diğer bulgu ise bakış açısını yerleştirme ile kıskançlık tetikleyicileri, kıskançlıkla baş etme arasında ilişki bulunamamıştır. Bu konuda literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmadığından kıyaslama yapılamamıştır.

Bu araştırmadan elde edilen bir diğer bulgu ise, yıkım ile kıskançlık tetikleyicileri ve kıskançlıkla baş etme arasında pozitif yönde ilişki bulunmuştur.

Yıkım arttıkça kıskançlık tetikleyicileri ve kıskançlıkla baş etme artmaktadır. Bu konuda benzer bir çalışmaya rastlanmadığından kıyaslama yapılamamıştır. Bireyin yıkım durumuna gelmesi, kıskançlık tetikleyicilerini meydana getirebilmekte bireyin romantik kıskançlık düzeyini yükseltebilmektedir(Kardeş ve Yalçın, 2018).

Bu araştırmadan elde edilen bir diğer bulgu ise, diğerlerini suçlama ile kıskançlık tetikleyicileri arasında ilişki bulunamamıştır. Sümer (2017) tarafından yapılan araştırmada bireyin diğerlerini suçlama eğiliminin kıskançlık tetikleyicilerini artırdığı bilgisine yer verilmiş olup bu yönüyle literatürden farklı sonuçlar elde edilmiştir. Bu araştırmadan elde edilen bir diğer bulgu ise, diğerlerini suçlama ile kıskançlıkla baş etme arasında ilişki bulunamamıştır. Hoşoğlu ve Sevim (2019) tarafından yapılan araştırmada kıskançlıkla yapıcı ve yıkıcı baş etme becerilerine değinilmiş olup ilişkili görülmüştür. Bu yönüyle literatürden farklı sonuçlar elde edilmiştir.

Bu araştırmadan elde edilen bir diğer dikkat çekici bulgu ise, karanlık üçlü kişilik özellikleri ve duygu düzenleme becerisinin yetersizlik duygusunun yordayıcısı olmasıdır. Karanlık üçlü kişilik özellikleri ve duygu düzenleme becerileri, bireyin yetersizlik duygusunu hissetmesinde etkili olabilmektedir. Makyavelizm, narsisizm ve psikopatinin varlığı ve duygu düzenleme becerisindeki eksiklikler yetersizlik duygusunu tetiklediği düşünülmektedir. bir başka deyişle Makyavelizm, narsisizm ve psikopatinin varlığı ve duygu düzenleme becerisindeki eksiklikler yetersizlik duygusu yaşamada risk faktörü olarak düşünülmektedir. Kalın (2020) tarafından yapılan araştırmada da duygu düzenleme becerisinin yetersizlik duygusunun yordayıcısı olduğu bulgusuna yer verilmiştir. Literatürde bu düzeyde kapsamlı bir araştırmaya rastlanmamış olup yapılan çalışmalarla uyumlu sonuçlar elde edildiği gözlemlenmiştir.

Bu araştırmadan elde edilen bir diğer dikkat çekici bulgu ise, karanlık üçlü kişilik özellikleri ve duygu düzenleme becerisinin romantik kıskançlığı yordayıcısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bir başka deyişle Makyavelizm, narsisizm ve psikopatinin varlığı ve duygu düzenleme becerisindeki eksiklikler romantik kıskançlık

duygusu yaşamada risk faktörü olarak düşünülmektedir. Makyavelizm, narsisizm, psikopati bireylerin davranışlarını etkilemekte çevrelerinde manipülatif etki bırakmalarına neden olabilmektedir. Bu yönüyle bireyin yetersizlik duygusunu yordayıcı etkisi bulunabilmektedir. Temelde bireyin egosunda yer alan eksikliklerin tetiklenmesiyle büyüklenmeci davranışların meydana geldiği düşünülmektedir. Yıldırım (2021) tarafından yapılan araştırmada karanlık üçlü kişilik özelliklerinin ve duygu düzenleme becerisinin romantik kıskançlığı yordayıcısı olduğu sonucuna erişilmiştir. Bu yönüyle literatürle uyumlu sonuçlar elde edilmiştir. Duygu düzenleme becerisinin ve karanlık üçlü kişilik özelliklerinin romantik kıskançlığı yordayıcı etkisinin bir arada incelendiği kapsamlı bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bununla birlikte benzer araştırmalarla uyumlu sonuçlar elde edilmiştir. Bireylerin karanlık üçlü kişilik özelliklerine sahip olmasının getirmiş olduğu manipülatif davranışların romantik ilişkilerine yansıyabileceği ve romantik kıskançlığı yordadığı düşünülmektedir.

BÖLÜM VI

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç

Araştırmada yer alan katılımcıların ölçeklerden aldıkları puan ortalamalarının sosyodemografik değişkenlere göre farklılaşma durumu test edilmiştir. Karanlık üçlü kişilik özellikleri ve romantik kıskançlık cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır. Duygu düzenleme becerisi ve yetersizlik duygusu cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

Karanlık üçlü kişilik özellikleri, duygu düzenleme becerisi, yetersizlik duygusu ve romantik kıskançlık kiminle yaşadığına göre anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır.

Karanlık üçlü kişilik özellikleri, duygu düzenleme becerisi ve yetersizlik duygusu eğitim durumuna göre farklılaşmamaktadır. Romantik kıskançlık eğitim durumuna göre farklılaşmaktadır. Fark ilköğretim/lise mezunları ile üniversite ve lisansüstü mezunları gruplarından kaynaklanmaktadır.

Yetersizlik arttıkça Makyavelizm, narsisizm ve psikopati artmaktadır. Cesaretin kırılması arttıkça Makyavelizm, narsisizm ve psikopati artmaktadır. Kendi değerini yadsıma arttıkça Makyavelizm, narsisizm ve psikopati artmaktadır. Yararsız üstünlük arttıkça Makyavelizm, narsisizm ve psikopati artmaktadır.

Kıskançlık tetikleyicileri arttıkça Makyavelizm ve narsisizm artmaktadır. Kıskançlıkla baş etme arttıkça Makyavelizm ve narsisizm artmaktadır. Kendini suçlama arttıkça yetersizlik duygusu, cesaretin kırılması, kendi değerini yadsıma ve yararsız üstünlük artmaktadır. Düşünceye odaklanma arttıkça yetersizlik duygusu, cesaretin kırılması, kendi değerini yadsıma ve yararsız üstünlük artmaktadır.

Pozitif tekrar odaklanma arttıkça yetersizlik duygusu, cesaretin kırılması, kendi değerini yadsıma ve yararsız üstünlük azalmaktadır. Pozitif yeniden gözden geçirme arttıkça yetersizlik duygusu, cesaretin kırılması, kendi değerini yadsıma ve yararsız üstünlük azalmaktadır.

Bakış açısını yerleştirme arttıkça yetersizlik duygusu, cesaretin kırılması ve kendi değerini yadsıma azalmaktadır. Yıkım arttıkça yetersizlik duygusu, cesaretin kırılması ve yararsız üstünlük artmaktadır.

Diğerlerini suçlama arttıkça yetersizlik duygusu, cesaretin kırılması ve yararsız üstünlük artmaktadır. Kendini suçlama arttıkça kıskançlık tetikleyicileri ve kıskançlıkla baş etme artmaktadır.

Düşünceye odaklanma arttıkça kıskançlık tetikleyicileri artmaktadır. Pozitif tekrar odaklanma arttıkça kıskançlık tetikleyicileri azalmaktadır. Kıskançlıkla baş etme arttıkça plana tekrar odaklanma ve pozitif yeniden gözden geçirme azalmaktadır.

Yıkım arttıkça kıskançlık tetikleyicileri artmaktadır. Yıkım arttıkça kıskançlıkla baş etme artmaktadır.

Karanlık üçlü kişilik özellikleri ve Duygu düzenleme becerisinin yetersizlik düzeyini yordayıcısıdır.

Karanlık üçlü kişilik özellikleri ve Duygu düzenleme becerisinin romantik kıskançlık düzeyini yordayıcısıdır.

Öneriler

Klinisyenlere Yönelik Öneriler

Bulgulardan elde edilen sonuçlara göre, karanlık üçlü kişilik özellikleri ile duygu düzenleme becerileri yetersizlik duygusu ve romantik kıskançlığın yordayıcısıdır. Klinisyenlerin, romantik kıskançlık ve yetersizlik duygusu ile çalışırken karanlık üçlü kişilik özellikleri ve duygu düzenleme becerisini esas alması ve çalışmalarında değerlendirmelerini bu doğrultuda yapmasının verimliliği artıracığı düşünüldüğünden önerilmektedir.

Romantik kıskançlığın ve yetersizlik duygusunun temelini oluşturan hususlar hakkında danışanların bilgilendirilmesi, karanlık üçlü kişilik özelliklerinin varlığı tespit edilirse ilişkisinin danışana aktarılması önerilmektedir.

Araştırmacılara Yönelik Öneriler

Yapılan araştırma 18 yaş ve üzeri Türkiye’de yaşamakta olan romantik ilişkisi olan bireyler arasında gerçekleştirilmiştir. Örnekleml grubunun romantik ilişkisi olan bireylerle sınırlı olması sebebiyle romantik ilişkisi olmayan bireylerin de araştırmaya dahil edilerek çalışmalar yapılması önerilmektedir.

Literatür incelendiğinde duygu düzenleme becerilerinin alt boyutlarının dahil edildiği sınırlı sayıda araştırmaya rastlanmıştır. Bu araştırmaların artırılması ve alt boyutların dahil edilerek kapsamlı değerlendirmeler yapılması önerilmektedir.

Araştırma Türkiye ile sınırlı olduğundan çeşitli kültürel etkenler çerçevesinde değerlendirme imkanı elde edilememiştir. Dünyanın çeşitli ülkelerinde gerçekleştirilebilecek ve kültürel etkenlere göre karşılaştırmalar yapılabilecek araştırmaların yapılması literatüre katkı sağlayacağı düşünöldüğünden araştırmacılara bu konuda araştırma yapmaları önerilmektedir.

Araştırma romantik kıskanılığın kıskanılıkla baş etme ve kıskanılık tetikleyicileri alt boyutları ile sınırlı tutulmuştur. Gelecek araştırmalarda diğer alt boyutların da dahil edilmesinin literatüre katkı sağlayacağı düşünöldüğünden önerilmektedir.

Yapılan araştırmada bireylerin sosyoekonomik durumlarına dair inceleme yapılmadığından gelecek araştırmalara dahil edilmesinin literatüre katkı sağlayacağı düşünöldüğünden önerilmektedir.

Kaynakça

- Adler, A. (1985). Yaşamın Anlam ve Amacı (Çev. K. Şipal). Ankara: Say.
- Adler, A. (2009). Bireysel Psikoloji, (Çev.A. Kılıçlıoğlu). Ankara: Say.
- Adler, A. 2012. İnsanı Tanıma Sanatı. (Çev. K. Şipal). İstanbul: Şal.
- Allport, G. W. (1937). Personality: a psychological interpretation. Henry Holt and Company.
- Alpay, E. H. (2006). *Antisosyal kişilik bozukluğu tanısı almış bireylerin kullandıkları savunma mekanizmaları* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Maltepe Üniversitesi.
- Aka, T. B. (2011). Algılanan ebeveyn tutumları, duygu tanıma ve duygu düzenleme ile depresyon, obsesif-kompulsif bozukluk ve sosyal kaygı belirtileri arasındaki ilişki. (Yayınlanmamış doktora tezi). Orta Doğu Teknik Üniversitesi.
- Akdoğan, R., & Ceyhan, E. (2014). Üniversite öğrencileri için yetersizlik duygusu ölçeği'nin geliştirilmesi: geçerlik ve güvenirlik analizleri. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 5(41), 18-21.
- Akdoğan, R. (2015). Adleryen yaklaşıma dayalı grupla psikolojik danışmanın üniversite öğrencilerinin yetersizlik duygusu ve psikolojik belirti düzeylerine etkisi (Yayınlanmamış doktora tezi.). Anadolu Üniversitesi.
- Akdur, S., & Aslan, B. (2017). Duygusal zeka ile ilişki doyumu arasında duygu düzenleme güçlüğü ve romantik kıskançlığın aracı rolü. *Nesne Psikoloji Dergisi (NPD)*, 5(9), 71-88.

- Akman, A. (2022). Yetersizlik duygusunun kariyer geleceğine etkisi. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(01), 121-135.
- Aksoy, N. E. (2019). Evli kadınların Evlilik doyumları, Romantik kıskançlık durumları ve kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin İncelenmesi (Yayınlanmamış doktora tezi). Marmara Üniversitesi.
- Amerikan Psikoloji Derneği (APA). (2008). Answers to Your Questions: For a Better Understanding of Sexual Orientation & Homosexuality. Washington: Office of Public and Member Communications.
- Ansbacher, H. L. (1982). Adler's views on the unconscious. *Individual Psychology*, 38(1), 32-41.
- Arpınar, A.(2020). Sosyo Demografik Özelliklerin Bilişsel Duygu Düzenleme Stratejilerine Etkisine Yönelik Bir Çalışma. *Balkan And Near Eastern Journal Of Social Sciences Balkan Ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi*, 118-143.
- Arslan Özkılıç, S. (2021). Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Anneleriyle Olan İlişkileri ve Annelerin Çocuğa Yönelik İlgisi ile Duygu Düzenleme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi.
- Ashby, J. S., LoCicero, K. A., & Kenny, M. C. (2003). The Relationship of Multidimensional Perfectionism to Psychological Birth Order. *The Journal of Individual Psychology*, 59(1), 10-42.
- Atalar, D. S., & Atalay, A. A. (2018). Ergenlik döneminde duygu düzenleme ve ruh sağlığı: Ana-babanın ve mizacın rolü. Bildik, T., editör. Ergenlik Dönemi ve Ruhsal Bozukluklar. Ankara: Türkiye Klinikleri, 84-90.

- Aydın, M. (2018). Üniversite öğrencilerinin problemleri internet kullanımları ile akılcı olmayan inançları ve yetersizlik duygusu arasındaki ilişkiler (Yayınlanmamış doktora tezi), Anadolu Üniversitesi.
- Aydoğan, E., & Serbest, S. (2016). İş yerinde karanlık üçlü: bir kamu kuruluşunun iç denetim biriminde araştırma. *Sayıştay dergisi*, (101), 97-121.
- Bayındır, N., Özel, A., & Köksal, E. (2007). Çocuk suçluluğu demografisi: Kütahya şehri örneği.
- Bayramoğlu, E. (2019). Ölümlülük manipülasyonunun, bağlanma türlerinin ve karanlık üçlü kişilik özelliklerinin risk alma davranışına etkisi (Yayınlanmış yüksek lisans tezi). Maltepe Üniversitesi.
- Bekdaş, A. (2022). *Otizmlili çocuğu olan ebeveynlerin aile stresi psikolojik dayanıklılık ve duygu düzenleme güçlükleri ilişkisinin incelenmesi: Avcılar örneği* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Gelişim Üniversitesi.
- Berezkei, T. (2018). Machiavellianism: The Psychology of Manipulation. Routledge.
- Brachfeld, Oliver F. 2013. Inferiority Feelings : In the Individual and the Group. Routhedge.
- Bronson, M. B., (2000). Self-regulation in early childhood: Nature and nurture. Guilford Press.
- Boozer, R. W., Forte, M. & Harris, J. R. (2004). Psychological Type, Machiavellianism, and Perceived Self-efficacy at Playing Office Politics. *Journal of Psychological Type*. 64(1), 1-9.

- Bora, A. (2019). Çocukluk çağı örselenmelerindeki savunma mekanizmaları ve duygu düzenleme güçlüğü'nün borderline ve narsisistik kişilik örgütlenmeleri üzerindeki etkisinin incelenmesi.
- Bozkurt, R. M. (2019). Üniversite öğrencilerinin yaşam kalitesi ile yakın ilişkilerdeki eğilimleri ve yetersizlik duygusu arasındaki ilişkinin incelenmesi (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Üsküdar Üniversitesi.
- Bozkurt Yükçü, Ş. (2017). Bağımsız anaokullarına devam eden çocukların duygu düzenleme ve sosyal problem çözme becerileri ile ebeveynlerinin duygusal okuryazarlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi.
- Bıçaksız, P. (2019). Karanlık üçlü kişilik özellikleri ve sürücü davranışları arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Trafik ve Ulaşım Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 66-77.
- Bilgiz, Ş., & Peker, A. (2018). Üniversite öğrencilerinin duygu düzenleme becerileri ile psikolojik yardım ihtiyaçları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18 (4), 1978-1990.
- Buzina, N. (2012). Psychopathy – Historical Controversies and New Diagnostic Approach. *Psychiatria Danubina*. 24(2), 134-142.
- Campbell, W. K. (1999). Narcissism and Romantic Attraction. *Journal of Personality and Social Psychology*. 77(6), 1254-1270.
- Can, Y., Anlı, İ., Evren, C., & Usta, Ö. (2017). Patolojik narsisizm ve alkol kullanım bozukluğu arasındaki ilişki. *Addicta: The Turkish Journal on Addictions*, 4(1), 119-135.
- Chin, K., Atkinson, B. E., Raheb, H., Harris, E. & Vernon, P. A. (2017). The dark side of romantic jealousy. *Personality and Individual Differences*, 115, 23–29.

- Christie, R. & Geis, F. (1970) *Studies in Machiavellianism*. Academic Press.
- Corey, G. (2008). *Psikolojik Danışma Kuram ve Uygulamaları*. iÇev.T. Ergene). Mentis.
- Coşkun, A. (2017). Ahlaki kimlik ve makyavelizmin örgüt yararına ahlaki olmayan davranış üzerinde etkisi: ahlaki iklimin düzenleyici rolü.
- Çağrı, R. (2010). *Zorbalık yapan ve zorbalığa maruz kalan çocukların kişilik özelliklerinin karşılaştırılması* (Master's thesis, Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Çelik, H., & Kocabıyık, O. O. (2014). Genç yetişkinlerin saldırganlık ifade biçimlerinin cinsiyet ve bilişsel duygu düzenleme tarzları bağlamında incelenmesi. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 139-155.
- Çelgin, G. (2011). *Eski Yunanca-Türkçe Sözlük* Kabalcı Yayınevi.
- Çiçek, A., (2002). 0-6 Yaş Grubu Çocuklarda Dil Gelişimi Linguistic Development İn The Group Of 0-6 years, *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*. 1(2), 15- 124.
- Çimen, S. E. (2007). Görücü usulü ve anlaşarak evlenen bireylerin çeşitli sosyal psikolojik faktörler yönünden karşılaştırılması. Yüksek lisans tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara
- Çimşir, E., & Akdoğan, R. (2019). Yalnızlık ve yetersizlik duygusu arasındaki ilişkide kendini saklamanın aracı rolü. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 9. (1), 111-128.
- Demir, S. (2017). Üniversite öğrencilerinin bağlanma stilleri ile kaygı düzeyleri ve yetersizlik duyguları arasındaki ilişkinin incelenmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Beykent Üniversitesi.

- Demiray, E. (2019). Yetişkinlik dönemindeki romantik ilişkilerde kıskançlık, bağlanma stilleri ve aldatma arasındaki ilişkilerin incelenmesi (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Beykent Üniversitesi.
- Demireğen, Z., & Şener, T. (2021). Ergenlik Dönemindeki Öğrencilerin Duygu Düzenleme Becerileri İle Akademik Güdülenmeleri Arasındaki İlişki. *Trakya University Journal Of Social Science*, 23(2).
- Demirkapı, E. Ş. (2014). Çocukluk çağı travmalarının duygu düzenleme ve kimlik gelişimine etkisi ve bunların psikopatolojiler ile ilişkisi (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Adnan Menderes Üniversitesi.
- Denham, S. A. (1998). Emotional development in young children. Guilford Press.
- Dereboy, Ç., Şahin Demirkapı, E., Şakiroğlu, M., & Şafak Öztürk, C. (2018). Çocukluk Çağı Travmalarının, Kimlik Gelişimi, Duygu Düzenleme Güçlüğü ve Psikopatoloji ile İlişkisi. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 29(4), 17-19.
- Dinitz, S. (1986). The Antisocial Personality, Forensic Psychiatry and Psychology. Philadelphia: PA, FA Davis, 391-408.
- Duman, N., YILMAZ, S. A., Umunç, Ş., & Yıldız, İ. M. R. E. (2019). Üniversite öğrencilerinde duygudurum düzenleme ve öfke. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi (IBAD)*, 4(1), 1-9.
- Eisenberg, N. E., & Fabes, R. A. (1992). Emotion and its regulation in early development. Jossey-Bass.
- Erdem, S. (2019). *Üniversite öğrencilerinin psikolojik doğum sırası, toplumsal ilgi ve Akılcı olmayan inançlarının bilişsel duygu düzenleme ile ilişkisinin incelenmesi* (Master's thesis, Sosyal Bilimler Enstitüsü).

- Ergüner-Tekinalp, B. (2016). Adleryan kuramın pozitif psikoloji bağlamında değerlendirilmesi. *The Journal of Happiness & Well-Being*, 4(1), 34-49.
- Fırat, İ., & Güngör, A. (2021). Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Doyumları Üzerinde Yetersizlik Duygusunun Yordayıcı Etkisi: Sosyal İlginin Aracı Rolü. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 19(1), 487-504.
- Furnham, A., Richards, S.C., & Paulhus, D.L. (2013). The Dark Triad of personality: A 10 year review. *Social and Personality Psychology Compass*, 7, 199–216. doi: 10.1111/spc3.12018.
- Garber, J. & Dodge, K.A. (1991). The development of affect regulation and dysregulation. Cambridge Press.
- Geçtan, E. (1988). Psikanaliz ve Sonrası. Metis.
- Geçtan, E. (2010). Psikodinamik Psikiyatri ve Normaldışı Davranışlar. 19. Baskı. Metis Yayınları.
- Girgin, B., & Şik, B. A. (2018). Çatalca’da yaşayan evli bireylerin bağlanma stilleri, romantik kıskançlık düzeyleri ve evlilik doyumları arasındaki ilişki. *Aydın Sağlık Dergisi*, 4 (2), 41-54.
- Gökçe, G., (2013). “Ebeveynin Duygusal Erişilebilirliği ve Genel Psikolojik Sağlık: Duygu Düzenleme, Kişilerarası İlişki Tarzı ve Sosyal Desteğin Rolü”, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Ankara Üniversitesi.
- Güldür, M. (2020). Romantik kıskançlık ve bağlanma stillerinin romantik ilişkilerle ilişkisi (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Biruni Üniversitesi.

- Gürkan, Ş., Tatlıdil Yaylacı, E., Özdemir, Ç., Çatlı, B., Yalçın Şahiner, Ş., Gürkan, D., & Göka, E. (2019). Suç işlemiş ve işlememiş şizofreni hastalarının sosyodemografik verileri, psikopati ve saldırganlık düzeylerinin karşılaştırılması. *Anatolian Journal of Psychiatry/Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 20(3), 17-27.
- Grenyer, B. F. S. (2013). "Historical Overview of Pathological Narcissism". J. S. Ogradniczuk (Ed.). *Understanding and Treating Pathological Narcissism* içinde. American Psychological Association, 15-26.
- Gross, J. J.& Thompson, R. A. (2007). Emotion regulation: Conceptual foundations. J. J.Gross(Ed.),*Hand book of Emotion Regulation* içinde(ss.324), Guilford Press.
- Goodwin, R. D. & Marusic, A. (2003). Feelings of inferiority and suicide ideation and suicide attempt among youth. *Croatian Medical Journal*, 44(5), 553-557.
- Hamachek, D. E. (1978). Psychodynamics of normal and neurotic perfectionism. *Psychology: A Journal of Human Behavior*, 15 (1), 27-33.
- Henriques, R. P. (2009). De H. Cleckley ao DSM-IV-TR: a evolução do conceito de psicopatia rumo à medicalização da delinquência. *Revista latinoamericana de psicopatologia fundamental*, 12, 285-302.
- Horley, J. (2014). The Emergence and Development of Psychopathy. *History of the Human Sciences*. 27(5), 91–110.
- Hoşoğlu, R., & Sevim, S. (2019). Üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerinde Kıskançlıkla başa çıkma biçimlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 9(52), 149-179.

- Jones, D. N. & Paulhus, D. L. (2011). The Role of Impulsivity in The Dark Triad of Personality. *Personality and Individual Differences*, 51, 679-682.
- Karaaziz, M. & Erdem-Atak, İ. (2013). Narsisizm ve Narsisizmle İlgili Araştırmalar Üzerine Bir Gözden Geçirme. *Nesne*. 1(2), 44-59.
- Kardaş, F., & Yalçın, İ. (2018). Şükran: Ruh sağlığı alanında güncel bir kavram. *Psikiyatride Guncel Yaklaşımlar*, 10(1), 1-18.
- Kesgin, A. (2015). Machiavelli ve Makyevelizm. *Beytulhikme An International Journal of Philosophy*. 5(1), 105-139.
- Kernberg, O. (1975). Borderline Conditions and Pathological Narcissism. Jason Aronson.
- Kılıç, S., & Öksüz, Y. (2020). Üniversite öğrencilerinin yetersizlik duygusu ile genel aidiyet düzeyleri arasındaki ilişki. *Ondokuz Mayıs University Journal of Education Faculty*, 39(2), 216-225.
- Kocabıyık, O. O., Çelik, H., & Dündar, Ş. (2017). Genç yetişkinlerin bilişsel duygu düzenleme tarzlarının ilişkisel bağımlı benlik kurgusu ve cinsiyet açısından incelenmesi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 45(45), 79-92.
- Koçyiğit, S., Yılmaz, E., & Sezer, T. (2015). 60-72 Aylık Çocukların Sosyal Yetkinlik ve Duygu Düzenleme Becerileri İle Oyun Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Hayef Journal Of Education*, 12(1), 209-218.
- Konal, B. (2022). *Ergenlerde Karanlık Üçlü Kişilik Özelliklerinin Yordayıcıları: Beş Faktör Kişilik Özellikleri, Benlik Saygısı Ve Değerler* (Master's Thesis, Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).

- Konrath, S. H. (2007). Egos Inflating over Time: Rising Narcissism and Its Implications for Self-Construal, Cognitive Style, and Behavior.
- Köymen, E. (2019). *Büyükleme ve kırılma narsisizm ve kırılma narsisizm ile bilişsel duygu düzenleme ve kişilerarası problemlerin ilişkisi* (Master's thesis, Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Masalıcı, A. D. (2001). Aile içi etkileşimlerle çocuğun saldırganlık düzeyi ve uygu davranışının karşılaştırılması. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi.
- McIlwain, D. (2003). "Bypassing Empathy: A Machiavellian Theory of Mind and Sneaky Power". B. Repacholi ve V. Slaughter (Ed.). Individual Differences in Theory of Mind: Implications for Typical and Atypical Development içinde. Psychology Press, 39–66.
- Mengüloğlu, M. A. (2020). Karanlık üçlü kişilik özellikleri ile girişimcilik niyeti arasındaki ilişki (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Pamukkale Üniversitesi.
- Morris, A. S., Silk, J. S., Steinberg, L., Myers, S. S., & Robinson, L. R. (2007). The role of the family context in the development of emotion regulation. *Social development*, 16(2), 361-388.
- Mosak, H. H (1989). Current psychotherapies. In R. J. Corsini & D. Wedding (Eds.). *Adlerian psychot.*
- O'boyle, E. H., Forsyth, D. R., Banks, G. C. & Mcdaniel, M. A. (2012). A Meta-Analysis of the Dark Triad and Work Behavior: A Social Exchange Perspective. *Journal of Applied Psychology*. 97(3), 557–579.

- Oflaz, F. (2015). Travma yaşamış çocuk ve gençlerin ele alınmasında çocuk-ergen ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği uygulamaları. *Türkiye Klinikleri Dergisi*, 1(2), 46-51.
- Osman, U. (2021). Karanlık Liderlik Tarzları: Kavramsal Bir Değerlendirme. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23(2), 901-924.
- Oğuz, M. (2009). Antisosyal Kişilik Bozukluğu Olan Hastalarda Eksen-1 Eksen-2 Komorbiditesinin ve Psikopati Düzeylerinin Araştırılması ve Karşılaştırılması. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Haydarpaşa Eğitim Hastanesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları.
- Özduman, K. T., & Güngör, F. (2017). Okul öncesi sınıflarında çocuğun katılım hakkının çocukların ve öğretmenlerin görüşlerine göre incelenmesi. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Özer, Ö., Uğurluoğlu, Ö., Kahraman, G., & Avcı, K. (2016). Hemşirelerin Karanlık Kişilik Özelliklerinin Sosyodemografik Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Celal Bayar University Journal Of Social Sciences/Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(3).
- Özkan, A. H. (2011). Aşağı Çekme Sendromu: Bu Sendromun Ortadoğu Ve Kuzey Afrika'da Gerçekleşen Ayaklanmalar Üzerindeki Etkileri. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi*, 2(4).
- Özsoy, E. & Ardiç, K. (2017). Karanlık Üçlü'nün (Narsisizm, Makyavelizm ve Psikopati) İş Tatminine Etkisinin İncelenmesi. *Yönetim ve Ekonomi*. 24(2), 391-406.
- Parlak, S., & Canel, A. (2021). Partner Şiddeti Üzerine Bir Derleme Ve Ergenlik Döneminde Partner Şiddetini Önleme Programının Önemi. *Trakya Eğitim Dergisi*, 11(3), 1444-1456.

- Paulhus, D. L., ve Williams, K. M. (2002). The Dark Triad of personality: Narcissism, Machiavellianism and psychopathy. *Journal of Research in Personality*, 36, 556–563. doi: 10.1016/S0092-6566(02)00505-6
- Ray, J. J. & Ray, J. A. B. (1982). Some Apparent Advantages of Subclinical Psychopathy. *Journal of Social Psychology*. 117, 135–142.
- Saltoğlu, S., & Irak, D. U. (2020). Kişiliğin Karanlık Üçlüsü: Narsisizm, Makyavelizm ve Psikopati. *Türk Psikoloji Yazıları*, 23(45), 42-62.
- Salvador, B., Arce, R., Rodríguez-Díaz, F. J., & Seijo, D. (2017). Evaluación psicométrica de la psicopatía: una revisión metaanalítica. *Revista latinoamericana de psicología*, 49(1), 36-47.
- Seçer, Z. (2017). Sosyal olarak yetkin okul öncesi çocukların duygu düzenlemeleri ile annelerinin duygu sosyalleştirme davranışları arasındaki ilişkiler. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(4), 1435-1452.
- Sezici, E. (2022). Nevrotik Kişilik Özelliğinin Rol Davranışı Üzerindeki Etkisinde İşyerinde Dışlanmanın Aracılık Rolü. *Uluslararası Türk Kültür Coğrafyasında Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 51-64.
- Shulman, B. H.& Mosak, H. H. (1977). Birth Order and Ordinal Position: Two Adlerian Views. *Journal of Individual Psychology*, 33(1), 114.
- Sille, A. (2016). Annenin duygusal sosyalizasyonu ile 48-72 aylık çocukların duygu düzenleme becerisi arasındaki ilişki (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Maltepe Üniversitesi.
- Southam-Gerow, M. A. (2014). Çocuklarda ve ergenlerde duygusal düzenleme (M. Arıtran Çev.). Nobel yayıncılık.

- Sümer, S. (2017). Romantik ilişkilerde bağlanma stilleri, romantik kıskançlık ve ilişki doyumu arasındaki ilişkinin incelenmesi (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Hasan Kalyoncu Üniversitesi.
- Şahin, Z. (2021). *Evli Ve Çalışan Bireylerin Tükenmişlik Düzeylerinin Bilişsel Duygu Düzenleme Stratejileri ve Çift Uyumlari Açısından İncelenmesi* (Master's thesis, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü).
- Şahinler, Y., Ulukan, M., & Ersoy, A. (2021). Sporcularda insan doğasının kötü yönü karanlık üçlü: narsisizm makyavelizm ve psikopatinin incelenmesi. *Sportif Bakis: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8(3), 356-373.
- Thompson, R. A. (1994). Emotion regulation: A theme in search of definition. *Monographs of the society for research in child development*, 25-52.
- Toprak, E. A. (2021). Çalışanlarda Makyavelizm ve Narsizm Kişilik Özelliklerinin Etik Dışı Davranışlar Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi: Bir Alan Çalışması.
- Tortamış, M. (2014). Evli bireylerde romantik kıskançlık türü ve aldatma eğiliminin şema terapi modeli çerçevesinde değerlendirilmesi. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi.
- Tozar, M. Z. (2019). Karanlık üçlü kişilik özelliklerine göre üniversite öğrencilerinin yaşam doyumları.
- Tulpar, L. B., Aktan, Z. D., & Yardımcı, E. (2019). 4–6 yaş aralığındaki çocukların bağlanma stillerinin ve duygu düzenleme becerilerinin incelenmesi. *Gelişim ve Psikoloji Dergisi*, 1(2), 57-73.
- Uslu, O. (2021). Karanlık Liderlik Tarzları: Kavramsal Bir Değerlendirme. *Dokuz Eylül University Journal Of Graduate School Of Social Sciences*, 23(2).

- Utkan, H. B. (2016). Üniversite öğrencilerinde romantik kıskançlık ile romantik ilişki inançları arasındaki ilişkinin incelenmesi (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi.
- Vardi, Ö., & Demiriz, S. (2021). 5-6 Yaş Çocuklarının Davranışsal Öz Düzenleme ve Duygu Düzenleme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41(3), 1993-2029.
- Varol, D. (2019). *Beliren yetişkinlerde romantik kıskançlığın narsistik kişilik özellikleri, reddedilme duyarlılığı ve sosyal yetkinlik beklentisi bağlamında incelenmesi* (Doctoral dissertation, Marmara Üniversitesi (Turkey)).
- Vatan, S. (2020). Duygu düzenleme eğitiminin duygu düzenleme becerileri üzerindeki etkisinin incelenmesi. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 21(4), 396-402.
- Wilson, D. S., Near, D. & Miller, R. R. (1996). Machiavellianism: A Synthesis of The Evolutionary and Psychology Literatures. *Psychological Bulletin*. 119 (2), 285-299.
- Yaman, B. (2018). Ebeveyn tutumlarının çocukların mizaç özellikleri ve duygu düzenleme becerileri üzerindeki rolü (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Işık Üniversitesi.
- Yazar, D. (2021). Karanlık üçlü kişilik özellikleri ve benlik saygısının romantik kıskançlığın nedenleri ile ilişkisi. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Işık Üniversitesi.
- Yöndem, Z. D., Tunç, E., & Yandı, A. (2021). The predictive role of cognitive emotion regulation and coping on psychological resilience in university students. *E-International Journal of Pedandragogy (e-ijpa)*, 1(1), 22-36.

Yurdakul, Y. (2019).Beş faktör kişilik özellikleri ve karanlık üçlü kişilik özelliklerinin eş uyumu ile olan ilişkileri: evli çiftlerde kesitsel bir çalışma (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Işık Üniversitesi.

Zeytinoglu, E. (2013). Evli bireylerin benlik saygısı, kıskançlık düzeyi, evlilikteki çatışmalar ve evlilik doyumu arasındaki ilişkilerin incelenmesi. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi.

EKLER

Ek 1: Aydınlatılmış Onam Formu

Değerli katılımcı,

Bu çalışma ve formlar, Yakın Doğu Üniversitesi Sosyal Bilimsel Enstitüsü Klinik Psikoloji Bölümü tarafından yürütülmekte olan araştırmanın bir bölümüdür. Ankete katılım gönüllülük esasına dayalıdır.

Bu araştırmanın amacı, karanlık üçlü kişilik özelliklerine sahip olan bireylerin duygu düzenleme becerilerinin yetersizlik duygusu ve romantik kıskançlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek ve değerlendirmektir. Toplanan veriler, karanlık üçlü kişilik özelliklerine sahip olan bireylerdeki duygu düzenleme becerileri, yetersizlik duygusu ve kıskançlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi anlamamıza yardımcı olacak ve sadece bilimsel amaçlar için kullanılacaktır. Kimliğiniz, kişisel bilgileriniz veya öykünüz ile ilgili hiçbir bilgi, gizlilik ilkimiz nedeniyle bilimsel amaçlar dışında kullanılmayacaktır. Çalışmanın tamamlanmasının ardından, form ve ölçeklerdeki bilgiler anonimleştirilerek saklanacak ve kişisel bilgiler veri tabanından silinecektir. Anketi cevaplayarak araştırmaya gönüllü katılmış olursunuz. İstedığınız zaman araştırmadan çekilebilirsiniz. Araştırmadan çekilen katılımcıların bilgileri de silinip araştırmada kullanılmayacaktır. Çalışma öncesinde, sırasında veya sonrasında tüm sorularınız için, ayrıca araştırmanın sonuçlarını öğrenmek için aşağıdaki iletişim bilgilerinden ulaşabilirsiniz.

Katılımınız için teşekkürler.

Ek 2: Sosyodemografik Bilgi Formu

- 1) Cinsiyetiniz: Kadın () Erkek () Diğer ()
- 2) Medeni Durum: İlişkisi var () İlişkisi Yok ()
- 3) Yaşınız:
- 4) Mesleğiniz:
- 5) Eğitim Düzeyi: Ortaokul () Lise () Lisans ()Yüksek Lisans() Doktora()
- 6) Kiminle yaşıyorsunuz? Aile() Partner() Yalnız() Diğer()
- 7) Herhangi bir romantik ilişkinizde aldattınız mı? Evet() Hayır()
- 8) Herhangi bir romantik ilişkinizde aldatıldınız mı? Evet() Hayır()

Ek 3: Karanlık Üçlü Kişilik Özellikleri Ölçeği

MAKYAVELİZM

1. Sırlarınızı anlatmak akıllıca değildir.
2. İstedığımı elde etmek için akıllıca manipülasyon (kendi çıkarları doğrultusunda birilerini yada bir şeyleri yönlendirme) yapmaktan hoşlanırım.
3. Her ne pahasına olursa olsun, önemli kişileri kendi tarafına çekmelisin.

.
.

NARSİSİZM

10. İnsanlar beni doğal bir lider olarak görür.
11. İlgi odağı olmaktan nefret ederim. *
12. Birçok grup aktivitesi bensiz sıkıcı olur.

.
.

PSİKOPATİ

19. Yetkililerden intikam almak hoşuma gider.
20. Tehlikeli durumlardan kaçınırım. *
21. İntikam hızlı ve çirkin (bedeli ağır bir şekilde) olmalıdır.

.
.

Ek 4: Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği

	Neredeyse hiçbir zaman	Nadiren	Bazen	Sık sık	Neredeyse her zaman
1. Suçlanacak kişinin ben olduğumu düşünürüm.					
2. Olanları kabul etmek zorunda olduğumu düşünürüm.					
3. Sık sık, yaşadığım olayla ilgili ne hissettiğim hakkında düşünürüm.					

Ek 5: Yetersizlik Duygusu Ölçeği

	Bana hiç uygun değil	2	3	4	Bana tamame uygun
1. Bir işe girişmek için birilerinin beni cesaretlendirmesi gerekir.					
2. İnsanlara sıkıcı geldiğimi düşünürüm.					
3. Sevdiklerimin mutsuzluğundan kendimi sorumlu tutarım.					
4. Önemsenmediğimi hissettiğim zaman öfkelenirim.					

Ek 6: Romantik Kıskançlık Ölçeği

Kıskançlık Tetikleyicileri Alt Boyutu

Aşağıdaki koşullar altında ne kadar kıskançlık yaşarsınız?

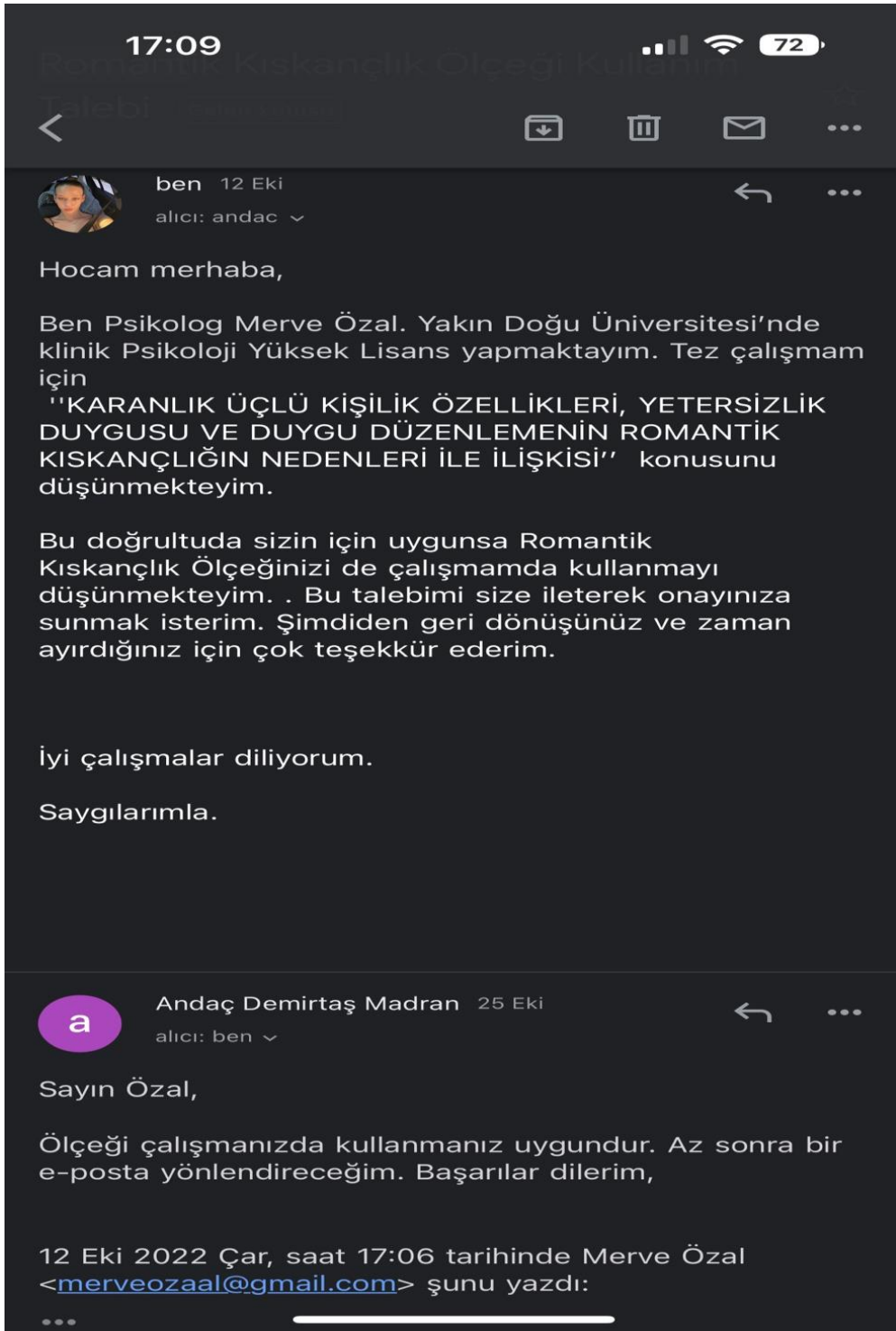
	1	2	3	4	5	6	7
Birlikte olduğunuz kişi bir partide bir başkasıyla flört ediyor ve uzunca bir süre onunla oldukça yakın dans edip kışkırtıcı bir biçimde davranıyor							
Birlikte olduğunuz kişi bir partide uzunca bir süre bir başkasıyla dans ediyor							
Birlikte olduğunuz kişi bir partide uzunca bir süre bir başkasıyla sohbet ediyor							

Kıskançlıkla Baş Etme Yolları Alt Boyutu

Kıskançlıkla nasıl baş ettiniz/baş edersiniz?

	1	2	3	4	5	6	7
Akılcı tartışma yoluyla							
Bağırarak							
Ağlayarak							

Ek 7: Ölçek İzinleri

17:08 📶 72

Kısaltılmış Karanlık Üçlü Ölçeği

< İllanım Talebi 📄 🗑️ 📧 ⋮

 ben 21 Eki ← ⋮
alıcı: eozsoy ▾

Hocam merhaba,

Ben Psikolog Merve Özal. Yakın Doğu Üniversitesi'nde Klinik Psikoloji yüksek lisansı yapmaktayım. Tez çalışmam için "KARANLIK ÜÇLÜ KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ İLE DUYGU DÜZENLEME BECERİSİNİN YETERSİZLİK DUYGUSU ve ROMANTİK KISKANÇLIK DÜZEYİNİ YORDAYICI ETKİSİ" konusunu düşünmekteyim.

Bu doğrultuda sizin için uygunsa Kısaltılmış Karanlık Üçlü Ölçeğinizi de çalışmamda kullanmayı düşünmekteyim. Bu talebimi size ileterek onayınıza sunmak isterim. Şimdiden geri dönüşünüz ve zaman ayırdığınız için teşekkür ederim.

İyi çalışmalar dilerim.

Saygılarımla.

 Emrah Özsoy 21 Eki ← ⋮
alıcı: ben ▾

Merve merhaba,

Tabii ki kullanabilirsiniz.

İyi çalışmalar

merve özal <psk.merveozall@gmail.com>, 21 Eki 2022 Cum, 09:45 tarihinde şunu yazdı:

⋮

--

Doç. Dr. Emrah ÖZSOY

İşletme Fakültesi Dekan Yardımcısı

Sakarya Üniversitesi İşletme Fakültesi www.islf.sakarya.edu.tr

17:08 📶 73

Yetersizlik Duygusu Ölçeği Kullanım Talebi

< > 📎 🗑️ 📧 ...

 ben 21 Eki
alıcı: rakdogan ▾

Hocam merhaba,

Ben Psikolog Merve Özal. Yakın Doğu Üniversitesi'nde Klinik Psikoloji yüksek lisansı yapmaktayım. Tez çalışmam için "KARANLIK ÜÇLÜ KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ İLE DUYGU DÜZENLEME BECERİSİNİN YETERSİZLİK DUYGUSU ve ROMANTİK KISKANÇLIK DÜZEYİNİ YORDAYICI ETKİSİ" konusunu düşünmekteyim.

Bu doğrultuda sizin için uygunsa Yetersizlik Duygusu Ölçeğinizi de çalışmamda kullanmayı düşünmekteyim. Bu talebimi size ileterek onayınıza sunmak isterim. Şimdiden geri dönüşünüz ve zaman ayırdığınız için teşekkür ederim.

İyi çalışmalar dilerim.

Saygılarımla.

 Ramazan AKDOĞAN 21 Eki
alıcı: ben ▾

Merhaba,

Tabiki memnuniyetle, ekte gönderiyorum. Kolaylıklar dilerim...

Gönderen: merve özal <psk.merveozall@gmail.com>
Gönderildi: 21 Ekim 2022 Cuma 09:43:16
Kime: Ramazan AKDOĞAN
Konu: Yetersizlik Duygusu Ölçeği Kullanım Talebi

...

Bu elektronik posta ve onunla iletilen bütün dosyalar sadece yukarıda isimleri belirtilen kişiler arasında özel haberleşme amacını taşımakta olup gönderici tarafından alınması amaçlanan yetkili gerçek ya da tüzel kişinin kullanımına aittir. Eğer bu elektronik posta size yanlışlıkla ulaşmışsa, elektronik postanın içeriğini açıklamamız, kopyalamamız, yönlendirmemiz

17:07 📶 73

Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği

< İlanım Talebi 📄 🗑️ 📧 ⋮

 ben 21 Eki ← ⋮
alıcı: bozo ▾

Hocam merhaba,

Ben Psikolog Merve Özal. Yakın Doğu Üniversitesi'nde Klinik Psikoloji yüksek lisansı yapmaktayım. Tez çalışmam için "KARANLIK ÜÇLÜ KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ İLE DUYGU DÜZENLEME BECERİSİNİN YETERSİZLİK DUYGUSU ve ROMANTİK KISKANÇLIK DÜZEYİNİ YORDAYICI ETKİSİ" konusunu düşünmekteyim.

Bu doğrultuda sizin için uygunsa Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeğinizi de çalışmamda kullanmayı düşünmekteyim. Bu talebimi size ileterek onayınıza sunmak isterim. Şimdiden geri dönüşünüz ve zaman ayırdığınız için teşekkür ederim.

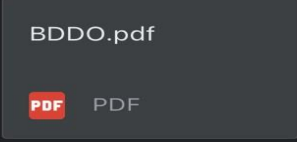
İyi çalışmalar dilerim.

Saygılarımla.

 bozo 25 Eki ← ⋮
alıcı: ben ▾

Sayın Merve Özal,
Tez çalışmanız kapsamında Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği'ni kullanabilirsiniz. Ölçek ektedir ve puanlaması orijinal ölçekteki gibidir.
Çalışmalarınızda başarılar dilerim...
Prof. Dr. Özlem Bozo

...

 BDDO.pdf
PDF PDF

 ben 25 Eki

BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU

22.11.2022

Sayın Merve Özal

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na yapmış olduğunuz YDÜ/SB/2022/1444 proje numaralı ve

“KARANLIK ÜÇLÜ KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ İLE DUYGU DÜZENLEME BECERİSİNİN YETERSİZLİK DUYGUSU VE ROMANTİK KISKANÇLIK DÜZEYİNİ YORDAYICI ETKİSİ” başlıklı proje önerisi kurulumuzca değerlendirilmiş olup, etik olarak uygun bulunmuştur. Bu yazı ile birlikte, başvuru formunuzda belirttiğiniz bilgilerin dışına çıkmamak suretiyle araştırmaya başlayabilirsiniz.

Prof. Dr. Aşkın KİRAZ
Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Koordinatörü

Turnitin Originality Report

- Processed on: 11-May-2023 11:21 EEST
- ID: 2090246151
- Word Count: 13037
- Submitted: 1

KARANLIK ÜÇLÜ KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ İLE DUYGU DÜZENLEME BECERİSİNİN YETERSİZLİK DUYGUSU ve ROMANTİK KISKANÇLIK DÜZEYİNİ YORDAYICI ETKİSİ By Merve Özal

Similarity Index

10%

Similarity by Source

Internet Sources:

5%

Publications:

3%

Student Papers:

6%

4% match (student papers from 01-Feb-2023)

Submitted to Beykent Universitesi on 2023-02-01

1% match (Internet from 02-Aug-2022)

https://acikbilim.yok.gov.tr/bitstream/handle/20.500.12812/628734/yokAcikBilim_10326268.pdf?sequence=-1

< 1% match (Internet from 03-Oct-2022)

https://acikbilim.yok.gov.tr/bitstream/handle/20.500.12812/694909/yokAcikBilim_414638.pdf?isAllowed=y&sequence=-1

< 1% match (Internet from 23-Sep-2022)

https://acikbilim.yok.gov.tr/bitstream/handle/20.500.12812/434816/yokAcikBilim_10148668.pdf?isAllowed=y&sequence=-1

< 1% match (Internet from 02-Oct-2022)

https://acikbilim.yok.gov.tr/bitstream/handle/20.500.12812/348221/yokAcikBilim_10286931.pdf?isAllowed=y&sequence=-1

< 1% match (Internet from 01-Oct-2022)

https://acikbilim.yok.gov.tr/bitstream/handle/20.500.12812/104258/yokAcikBilim_10324604.pdf?isAllowed=y&sequence=-1

< 1% match (Internet from 28-Sep-2022)

https://acikbilim.yok.gov.tr/bitstream/handle/20.500.12812/73781/yokAcikBilim_10144655.pdf?isAllowed=y&sequence=-1

< 1% match ("Romantic Love Myths Questionnaire: The Study of Adaptation to Turkish, Validity and Reliability", Nesne Psikoloji Dergisi, 2021)

"Romantic Love Myths Questionnaire: The Study of Adaptation to Turkish, Validity and Reliability", Nesne Psikoloji Dergisi, 2021

< 1% match (student papers from 17-Jan-2021)

Submitted to The Scientific & Technological Research Council of Turkey (TUBITAK) on 2021-01-17

< 1% match (student papers from 12-Sep-2018)

Submitted to The Scientific & Technological Research Council of Turkey (TUBITAK) on 2018-09-12

< 1% match (student papers from 03-Nov-2021)

Submitted to The Scientific & Technological Research Council of Turkey (TUBITAK) on 2021-11-03
 < 1% match (Internet from 19-Nov-2021)
<http://openaccess.iyu.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/20.500.12154/1345/Sa%C4%9Fam.pdf?isAllowed=y&sequence=1>
 < 1% match (Internet from 14-Nov-2020)
<http://openaccess.maltepe.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/20.500.12415/256/10200626.pdf?isAllowed=y&sequence=1>
 < 1% match (Internet from 27-Jul-2021)
<https://app.trdizin.gov.tr/makale/TWpNd056RXdNQT09/universite-ogrencileri-icin-yetersizlik-duygusu-olcegi-nin-gelistirilmesi-gecerlik-ve-guvenirlik-analizleri>
 < 1% match (Internet from 02-Nov-2022)
<http://acikerisim.maltepe.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/20.500.12415/10272/10498466.pdf?isAllowed=y&sequence=1>
 < 1% match (Internet from 22-May-2019)
<http://congress.inescongress.com/2018/ESS-2018-Abstracts-book.pdf>
 < 1% match (Internet from 21-Apr-2023)
<https://openaccess.izu.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/20.500.12436/4753/781825.pdf?isAllowed=y&sequence=1>
 < 1% match (publications)
[GÜRŞİMŞEK, Işık, VURAL EKİNCİ, Deniz and DEMİRSÖZ SELÇİOĞLU, Ebru. "Öğretmen adaylarının duygusal zekaları ile iletişim becerileri arasındaki ilişki", Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, 2008.](#)
 < 1% match (student papers from 03-Jul-2014)
 Submitted to Istanbul Aydın University on 2014-07-03
 < 1% match (student papers from 09-Jan-2020)
 Submitted to Ege Üniversitesi on 2020-01-09
 < 1% match (publications)
[EMRE, Yusuf, YAPICI, Asım and ÖLÇEĞİ, Schwartz Değer. "KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ VATANDAŞLARININ", Erzincan Üniv. Fen Edebiyat Fak. Türk Dili ve Edebiyatı Bl., 2015.](#)
 < 1% match ("The Turkish Adaptation of the Questionnaire for Eudaimonic Well-Being: A Validity and Reliability Study", Nesne Psikoloji Dergisi, 2020)
 "The Turkish Adaptation of the Questionnaire for Eudaimonic Well-Being: A Validity and Reliability Study", Nesne Psikoloji Dergisi, 2020
 < 1% match (Serel Akdur, Busra Aslan. "THE MEDIATOR ROLE OF ROMANTIC JEALOUSY AND DIFFICULTIES IN EMOTIONAL REGULATION BETWEEN EMOTIONAL INTELLIGENCE AND RELATIONSHIP SATISFACTION", Nesne Psikoloji Dergisi, 2017)
 Serel Akdur, Busra Aslan. "THE MEDIATOR ROLE OF ROMANTIC JEALOUSY AND DIFFICULTIES IN EMOTIONAL REGULATION BETWEEN EMOTIONAL INTELLIGENCE AND RELATIONSHIP SATISFACTION", Nesne Psikoloji Dergisi, 2017
 < 1% match (publications)
[UZUN, Özlem and YENİLMEZ, Kürşat. "İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğrencilerinin Ma- tematik Okuryazarlığı Özyeterliklerinin İncelenmesi: ESOGÜ İİBF Öğrencileri Örneği", Osmangazi Üniversitesi, 2016.](#)
 < 1% match (publications)

AKŞİT AŞIK, Nuran. "Değişen Kahve Tüketim Alışkanlıkları ve Türk Kahvesi Üzerine Bir Araştırma", Gazi Üniversitesi, Turizm Fakültesi, 2017.

< 1% match ()

Onat Kocabıyık, Oya, Çelik, Hilal, Dündar, Şahin. "Genç yetişkinlerin bilişsel duygu düzenleme tarzlarının ilişkisel bağımlı benlik kurgusu ve cinsiyet açısından incelenmesi", 2017

< 1% match (Internet from 20-Apr-2022)

<https://9lib.net/article/%C3%A7al%C4%B1%C5%9Fma-belle%C4%9Fi-modelleri-%C3%A7al%C4%B1%C5%9Fma-belle%C4%9Fi.yd7m2ele>

< 1% match (student papers from 01-Jan-2019)

Submitted to Canakkale Onsekiz Mart University on 2019-01-01

< 1% match (Internet from 27-Jan-2023)

<http://acikerisim.aksaray.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/20.500.12451/10030/konal-bilge-2022.pdf?isAllowed=y&sequence=1>

< 1% match (Internet from 26-Apr-2022)

<https://dspace.gazi.edu.tr/handle/20.500.12602/187509>

< 1% match (Internet from 15-Jan-2023)

https://cankayaram.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/06/06/119806/dosyalar/2022_09/14223619_BESTE-YUVAUC.pdf

< 1% match (Internet from 21-Sep-2022)

https://www.researchgate.net/publication/26590034_YONETICI_ADAYI_OGRET_MENLERIN_OZYETERLIK_ALGILARI_VE_EPISTEMOLOJIK_INANCLARINI_N_INCELENMESI